

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Република Српска
78000 Бања Лука
Владике Платона бб
Тел: +387(0)51/493-555
Факс: +387(0)51/493-556
е-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Консолидованог годишњег финансијског извјештаја за
кориснике буџета Републике Српске
за период 01.01-31.12.2023. године**

Број: РВ029-24

Бања Лука, 12.07.2024. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	4
	Извјештај о ревизији усклађености.....	4
	ЛИСТА КОРИШЋЕНИХ СКРАЋЕНИЦА.....	5
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	7
	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ	9
IV	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	11
	1. Увод.....	11
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја	13
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола.....	13
	3.1. Успостављени систем интерних контрола	13
	3.2. Одгађање плаћања пореског дуга.....	17
	3.3. Примјена Закона о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске.....	17
	3.4. Компензациони фонд Републике Српске, Фонд солидарности за обнову Републике Српске и Фонд солидарности Републике Српске.....	18
	3.5. Јавне инвестиције	20
	4. Набавке.....	21
	5. Припрема и доношење буџета.....	22
	6. Финансијски извјештаји.....	23
	6.1. Извјештај о извршењу буџета.....	23
	6.1.1. Приходи и примици	25
	6.1.2. Расходи и издаци	29
	6.1.3. Буџетски резултат (суфицит/дефицит).....	39
	6.1.4. Нето финансирање	39
	6.1.5. Разлика у финансирању	42
	6.2. Биланс успјеха	43

6.2.1.	Приходи	43
6.2.2.	Расходи.....	43
6.2.3.	Финансијски резултат	44
6.3.	Биланс стања	45
6.3.1.	Актива.....	46
6.3.2.	Пасива.....	57
6.3.3.	Ванбилансна евиденција.....	64
6.4.	Биланс новчаних токова	65
6.5.	Временска неограниченост пословања	65
6.6.	Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе.....	65
6.7.	Напомене уз финансијске извјештаје	66

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење са резервом

Извршили смо ревизију Консолидованог годишњег финансијског извјештаја за кориснике буџета Републике Српске за период 01.01-31.12.2023. године који обухвата: Биланс стања, Биланс успјеха, Извјештај о промјенама нето имовине, Биланс новчаних токова, Периодични извјештај о извршењу буџета на рачуноводственом фонду 01 и 02 и Периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена уз финансијске извјештаје и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу Основ за мишљење са резервом, Консолидовани годишњи финансијски извјештај за кориснике буџета Републике Српске истинито и објективно приказује, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2023. године и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200-2810. Наша одговорност за провођење ревизије детаљније је описана у пасусу Одговорност ревизора. Ревизију смо спровели у складу са ISSAI 130 - Етичким кодексом, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше ревизијско мишљење о финансијском стању имовине, обавеза и извора и извршењу буџета.

Као што је наведено под тачкама 3.5., 6.1.2.2., 6.1.2.5., 6.1.2.6., 6.1.2.9., 6.1.2.10. и 6.2.2.2. извјештаја:

Буџетски дефицит текућег периода исказан у обрасцу ПИБ 01 у износу од 257.864.343 КМ је потребно кориговати на више за 22.010.893 КМ због мање исказаних текућих расхода који су евидентирани у оквиру расхода обрачунског карактера (19.786.840 КМ) и мање исказаних издатака за нефинансијску имовину (1.631.815 КМ), датих трансфера (300.000 КМ) и дознака на име социјалне заштите (292.238 КМ).

Укупан дефицит исказан у обрасцу ПИФ у износу од 300.555.433 КМ је потребно кориговати на више за 22.209.469 КМ, по основу мање исказаног дефицита у ПИБ-у 01 у износу од 22.010.893 КМ и мање исказаних текућих расхода на фонду 02 у износу од 198.576 КМ.

Негативну разлику у финансирању у обрасцу ПИБ 01 је потребно кориговати на више за 22.010.893 КМ, а у обрасцу ПИФ за 22.209.469 КМ због претходно наведених разлика у обрасцу ПИБ 01 и мање исказаних текућих расхода на фонду 02 у износу од 198.576 КМ.

У Билансу успјеха за период 01.01-31.12.2023. године и Билансу стања на дан 31.12.2023. године исказан негативан финансијски резултат текуће године је потребно кориговати на више за износ од 592.238 КМ по основу мање исказаних датих трансфера (300.000 КМ) и дознака на име социјалне заштите (292.238 КМ).

Напријед наведене корекције у ПИБ-у, ПИФ-у, БУ и БС су настале због евидентирања која нису вршена у складу са чланом 81., 82., 90., 93. став (2), 95., 96. став (1,2 и 3), 100., 102., 104. и 105. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике, а односе се на исказане текуће расходе који захтијевају одлив новчаних средстава у оквиру обрачунских расхода и по основу неисказаних издатака за нефинансијску имовину, трансфера и дознака на име социјалне заштите.

Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз Консолидовани годишњи финансијски извјештај за кориснике буџета Републике Српске, за годину која се завршава на дан 31.12.2023. године су објелодањене информације везане за начело сталности пословања уз претпоставку да неће доћи до дисконтинуитета у пословању Републике у будућности.

Кључна питања ревизије

Кључна питања су она питања која су по нашем професионалном мишљењу, била најзначајнија у вршењу ревизије финансијских извјештаја за годину која се завршава на дан 31. децембар 2023. године. Ова питања смо размотрили у оквиру ревизије финансијских извјештаја као цјелине, а у формирању нашег мишљења не дајемо одвојено мишљење о тим питањима. Осим питања описаних у пасусу Основ за мишљење са резервом нема других питања која треба објавити у извјештају о ревизији.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Министар финансија Републике Српске је одговоран за припрему и фер презентацију Консолидованог годишњег финансијског извјештаја за кориснике буџета Републике Српске у складу са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор и Међународним стандардима финансијског извјештавања. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у Напоменама уз финансијске извјештаје; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања. При изради финансијских извјештаја руководство је одговорно да процијени сталност пословања и да објелодани питања везана за временску неограниченост пословања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да ли Консолидовани годишњи финансијски извјештај за кориснике буџета Републике Српске као цјелина, не садржи материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као последица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија спроводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије, кључним ревизијским питањима и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 12.07.2024. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење

Уз ревизију Консолидованог годишњег финансијског извјештаја за кориснике буџета Републике Српске за 2023. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације приказане у Консолидованом годишњем финансијском извјештају за кориснике буџета Републике Српске за 2023. годину су, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију Консолидованог годишњег финансијског извјештаја за кориснике буџета Републике Српске за 2023. годину, министар финансија, је такође одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у Консолидованом годишњем финансијском извјештају за кориснике буџета Републике Српске за 2023. годину, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање корисника буџета Републике Српске обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање корисника буџета Републике Српске.

Бања Лука, 12.07.2024. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

ЛИСТА КОРИШЋЕНИХ СКРАЋЕНИЦА

БиХ	Босна и Херцеговина
ЕУ	Европска унија
ГСР ЈС	Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске
Народна скупштина	Народна скупштина Републике Српске
Влада	Влада Републике Српске
ИРБ	Инвестиционо-развојна банка Републике Српске
Пореска управа	Пореска управа Републике Српске
УИО БиХ	Управа за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине
Фонд ПИО	Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске
ЈЛС	Јединице локалне самоуправе
РУГИПП	Републичка управа за геодетске и имовинско-правне послове
Фонд солидарности	Фонд солидарности Републике Српске
Компензациони фонд	Компензациони фонд Републике Српске
МРС-ЈС	Међународни рачуноводствени стандарди за јавни сектор
ГКТ	Главна књига трезора
БС	Биланс стања
БУ	Биланс успјеха
ПИБ	Периодични извјештај о извршењу буџета
ПИФ	Периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима
Општи фонд (01)	Рачуноводствени фонд који представља буџет у ужем смислу
Фонд (02)	Фонд прихода по посебним прописима – за евидентирање средстава која су прописима дефинисана за посебне сврхе и свих активности које се финансирају из тих средстава (нпр. властити приходи буџетских корисника према Закону о извршењу буџета)
Фонд (03)	Фонд грантова – за евидентирање грантова буџетских корисника и свих активности које се финансирају из тих средстава, а које нису укључене у општи фонд
Фонд (04)	Фонд средстава приватизације и сукцесије – за евидентирање средстава и свих активности из средстава приватизације и сукцесије

Фонд (05)	Фонд за посебне пројекте – за евидентирање средстава намијењених посебним пројектима и свих активности на реализацији односних пројеката који нису укључени у општи фонд (нпр. средства из приступних фондова ЕУ и слично)
JPT	Јединствени рачун трезора Републике Српске
ЦРХОВ	Централни регистар хартија од вриједности
EIB	Европска инвестициона банка
EBRD	Европска банка за обнову и развој
ММФ	Међународни монетарни фонд
WB IBRD	Свјетска банка - Међународна банка за обнову и развој
WB IDA	Свјетска банка - Међународна асоцијација за развој
СЕВ	Савјет европске развојне банке
ОРЕС	Фонд за међународни развој
KFW	Кредитни завод за обнову и изградњу
УКЦ	Универзитетски клинички центар
ПДВ	Порез на додату вриједност
СДР	Специјална права вучења
АПИФ	Агенција за посредничке, информатичке и финансијске услуге
МЛК	Мултилатерална компензација
SUFI	Систем за управљање финансијским информацијама
ХОВ	Хартије од вриједности
ЈУ	Јавна установа
МХ	Мјешовити холдинг
ЈП	Јавно предузеће
КПЗ	Казнено поправни завод
ПЈ	Привредне јединице

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се министру финансија да обезбиједи да се:

- 1) привремене ситуације по пројектима јавних инвестиција евидентирају на издацима за произведену сталну имовину у складу са чланом 104. и 105. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике,
- 2) активности на утврђивању стварног стања дугорочне финансијске имовине и дугорочних разграничења која се односе на „депонована средства старе девизне штедње” финализирају,
- 3) интезивирају активности у вези са евидентирањем потраживања и обрачунских прихода по основу ненаплаћених новчаних казни и трошкова прекршајног поступка у пореском књиговодству у складу са Правилником о систему пореског књиговодства у Републици Српској, Упутством о примјени МРС ЈС 23 - Приходи од трансакција које нису трансакције размјене (порези и преноси) и иста признају у складу са чланом 71. и 109. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и донесеним инструкцијама,
- 4) донесе инструкција за књиговодствено евидентирање расхода за услуге коришћења мобилних телефона у ВПН мрежи који иду на терет запослених по основу потрошње изнад ограничења,

Препоруке везане за усклађеност

Препоручује се Влади Републике Српске да обезбиједи да се:

- 1) постављење помоћника министара и директора у органима републичке управе врши у складу са чланом 42. Закона о државним службеницима,
- 2) Одлука Владе о одређивању приоритетних пројеката са расподјелом средстава и Приједлог програма јавних инвестиција међусобно ускладе, носиоци пројеката одређују у складу са чланом 4. Уредбе о правилима за одабир, оцјену и утврђивање приоритета пројеката јавних инвестиција у Републици Српској, успоставе контролни механизми праћења утрошка дозначених средстава носиоцима пројеката у складу са чланом 9. Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске и да се успоставе помоћне евиденције за праћење реализације јавних инвестиција у складу са чланом 12. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске,
- 3) донесе Уредба о распореду и намјени средстава од трошкова поступка принудне наплате у складу са чланом 122. Закона о пореском поступку Републике Српске.

Препоручује се Министарству просвјете и културе да обезбиједи да се:

- 4) ниже буџетске јединице које су у његовој надлежности обавијесте о износу одобрених средстава Ребалансом буџета у складу са чланом 35. став (2) Закона о буџетском систему.

Препоручује се Министарству за научнотехнолошки развој и високо образовање да обезбиједи да се:

- 5) донесе Упутство о начину обрачуна накнаде трошкова превоза запослених у установама високог образовања и студентског стандарда Републике Српске којим би се ближе уредио начин обрачуна накнаде за превоз запослених на

посао и са посла, како је прописано чланом 18. став (1) тачка 2. Посебног колективног уговора за запослене у области високог образовања и студентског стандарда Републике Српске.

КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о буџетском систему Републике Српске,
- Закон о извршењу буџета Републике Српске за 2023. годину,
- Одлука о усвајању ребаланса буџета за 2023. годину,
- Документ оквирног буџета (ДОБ) 2023-2025. година,
- Закон о фискалној одговорности у Републици Српској,
- Закон о одгођеном плаћању пореског дуга,
- Уредба са законском снагом о Фонду солидарности за обнову Републике Српске,
- Уредба са законском снагом о Компензационом фонду Републике Српске,
- Закон о фонду солидарности Републике Српске,
- Уредба о начину и поступку додјеле средстава директне подршке Фонда солидарности Републике Српске за превазилажење посљедица изазваних заразним болестима животиња,
- Уредба о начину и поступку додјеле средстава директне подршке Фонда солидарности Републике Српске за спровођење мјера спречавања настанка или санације штетних посљедица у области водопривреде,
- Закон о задуживању, дугу и гаранцијама,
- Закон о унутрашњем дугу Републике Српске,
- Закон о инвестирању јавних средстава,
- Закон о јавним набавкама,
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске,
- Закон о раду, члан 26, 204. и 205,
- Закон о државним службеницима,
- Закон о републичкој управи,
- Закон о платама запослених у органима управе Републике Српске,
- Закон о платама запослених у области високог образовања и студентског стандарда Републике Српске,
- Закон о платама запослених у јавним службама Републике Српске,
- Закон о порезу на доходак, глава I-IV, VI, X, XII и XIII,
- Закон о професионалној рехабилитацији, оспособљавању и запошљавању инвалида, члан 26. и 27,
- Закон о пореском поступу Републике Српске, члан 122,
- Уредба о условима, поступку емисије и елементима примарног тржишта трезорских записа,
- Уредба о поступку издавања гаранција у Републици Српској,
- Одлука о усвајању приједлога програма јавних инвестиција Републике Српске за период 2023-2025. године,
- Одлука о одређивању приоритетних пројеката из програма јавних инвестиција Републике Српске за финансирање из буџета у 2023. години, са расподјелом средстава,
- Одлука о дугорочном задуживању Републике Српске за 2023. годину,
- Одлука о краткорочном задуживању Републике Српске емисијом трезорских записа за 2023. годину,
- Уредба о правилима за одабир, оцјену и утврђивање приоритета пројеката јавних инвестиција у Републици Српској,
- Упутство о прикупљању података и вођењу евиденција о укупном дугу и гаранцијама Републике Српске,

- Одлука о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској,
- Посебни колективни уговор за запослене у органима управе Републике Српске,
- Правилник о обрасцу, садржају и начину попуњавања путног налога.

IV ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Консолидовани годишњи финансијски извјештај за кориснике буџета Републике Српске (у даљем тексту: Консолидовани извјештај) у складу са чланом 26. и 27. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“ број 15/17 и 17/22) чине Биланс стања, Биланс успјеха, Извјештај о промјенама нето имовине, Биланс новчаних токова, Периодични извјештај о извршењу буџета на рачуноводственом фонду 01 и 02 (ПИБ), Периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима (ПИФ) и Напомене уз финансијски извјештај сачињене у складу са захтјевима МРС-ЈС.

Консолидованим извјештајем за 2023. годину обухваћени су финансијски извјештаји корисника буџета Републике који су укључени у ГКТ, финансијски извјештаји корисника буџета Републике који финансијске трансакције евидентирају у њиховим главним књигама (ови корисници посједују властите банковне рачуне), подаци из биланса стања других контролисаних ентитета јавног сектора и ентитета јавног сектора над којима постоји значајан утицај. У ГКТ евидентирани су трансакције које се односе на појединачне кориснике буџета Републике, а према Одлуци о усвајању Ребаланса Буџета Републике Српске за 2023. годину („Службени гласник Републике Српске“ број 99/23) из буџета су финансиране и трансакције које се односе на спољни и унутрашњи дуг Републике Српске, јавне инвестиције и остала буџетска потрошња. Буџетски корисници који посједују властите банковне рачуне и воде књиговодство издвојено из ГКТ су јединице за имплементацију/координацију ино-пројеката (дио), Фонд „Партнер“, рачун принудне наплате у оквиру Пореске управе, рачун посебних намјена у оквиру РУГиИПП-а, републичке институције културе, представништва Републике Српске у иностранству, Академија наука и умјетности Републике Српске, ЈУ „Андрићев институт“, ЈУ „Воде Српске“, Републичка дирекција за промет наоружања и војне опреме, Туристичка организација Републике Српске и други буџетски корисници.

При консолидацији обухваћени су и подаци из биланса стања других контролисаних ентитета јавног сектора, подаци из ванбилансне евиденције ЈПШ „Шуме Републике Српске“ (вриједност шума и шумских путева), посебних евиденција ЈП „Путеви Републике Српске“ (вриједност путева) и ЈП „Аутопутеви Републике Српске“ (вриједност аутопутева), оснивачки улог у капиталу ИРБ-е и фондова у њеној надлежности (Фонд за реституцију, Акцијски фонд, Фонд за управљање некретнинама, Фонд за развој источног дијела Републике Српске, Фонд становања, Фонд за развој и запошљавање), улагања у предузећа (укњижавање оснивачког капитала у предузећима која нису приватизована нити се воде у портфељу Акцијског фонда), оснивачки улози у установама које су успостављене законским прописима Републике Српске, а немају статус буџетског корисника и улагања у куповину имовине предузећа (углавном у стечају).

Израда Консолидованог извјештаја у надлежности је Министарства финансија Републике Српске. Консолидовани извјештај саставља се на основу евиденција и обједињавања података из појединачних образаца буџетских корисника и представља извјештај за одређени ниво власти у Републици Српској. Министарство финансија Републике Српске сачињава и свеобухватни консолидовани годишњи финансијски извјештај корисника буџета (консолидација свих нивоа власти) укључујући општине, градове и фондове, који није предмет ове ревизије.

Припрема, доношење и извршење Буџета Републике Српске врши се у складу са одредбама Закона о буџетском систему Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 121/12, 52/14, 103/15 и 15/16), Закона о извршењу буџета Републике Српске за 2023. годину („Службени гласник Републике Српске“ број 112/22 и 99/23) и другим законским и подзаконским актима који регулишу буџетско пословање.

Законом о трезору („Службени гласник Републике Српске“ број 28/13 и 103/15), Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 94/15 и 78/20), Правилником о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“ број 98/16, 115/17, 118/18 и 97/23), Правилником о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“ број 115/17 и 118/18), Правилником о финансијском извјештавању буџетских корисника и другим подзаконским актима, успостављен је систем евидентирања и извјештавања у оквиру јавне управе.

Управљање средствима Буџета Републике Српске обавља Министарство финансија Републике Српске преко ЈРТ који се састоји од рачуна јавних прихода, инвестиционих и трансакционих рачуна и рачуна за посебне намјене (отворених код више домаћих банака за поједине буџетске кориснике). Инвестирање слободних новчаних средстава регулисано је Законом о инвестирању јавних средстава („Службени гласник Републике Српске“ број 97/04). Министарство финансија Републике Српске, такође управља и средствима од приватизације и сукцесије која су посебно обухваћена преко escrow рачуна.

Ревизија Консолидованог извјештаја обухвата ревизију појединачних финансијских извјештаја за 2023. годину Службе предсједника Републике Српске, Народне скупштине Републике Српске, Вијећа народа, Генералног секретаријата Владе Републике Српске и свих министарстава и финансијских извјештаја других појединачних корисника буџета Републике који књиговодствене евиденције воде у оквиру и ван ГКТ.

Буџетски корисници, јавне установе и јавна предузећа помињани у овом извјештају који у свом називу садрже и ријечи „Републике Српске“, писани су скраћено односно без навођења „Републике Српске“. Налази ревизије који су међусобно повезани и наведени у оквиру више тачака овог извјештаја презентовани су кроз навођење тачака у тексту или загради.

За налазе из ревизијских извјештаја за кориснике буџета Републике Српске који су наведени у овом извјештају препоруке су дате у појединачним ревизијским извјештајима и нису наведене у овом извјештају, осим препоруке дате Министарству просвјете и културе у вези обавјештавања нижих буџетских јединица које су у његовој надлежности о Ребалансу буџета и Министарству за научнотехнолошки развој и високо образовање у вези доношења Упутства о начину обрачуна накнаде трошкова превоза запослених у установама високог образовања и студентског стандарда Републике Српске, које су дате у овом извјештају.

Министарство финансија је у законом прописаном року доставило примједбу на нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији. Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске је са дужном пажњом размотрила примједбу и оцијенила да је таквог карактера да иста нема суштински утицај на налаз, препоруке и дато мишљење. Уз коначан извјештај достављен је и одговор на дату примједбу.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Министарство финансија је доставило одговор о предузетим активностима ради превазилажења пропуста и неправилности утврђених у Извјештају оведеној финансијској ревизији Консолидованог годишњег финансијског извјештаја за кориснике буџета Републике Српске за период 01.01-31.12.2022. године у складу са чланом 21. став (3) Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 98/05 и 20/14), као и извјештај о проведеним препорукама. У наведеном извјештају дато је седам препорука од чега су три препоруке дате за финансијске извјештаје и четири препоруке за усклађеност.

Од три препоруке које су дате за финансијске извјештаје, једна препорука није актуелна, а двије су дјелимично проведене. Препорука која се односи на усаглашавање евиденција у главној књизи трезора и пословним књигама ЈПШ „Шуме Републике Српске“ а.д. Соколац није актуелна, јер у 2023. години нису исказане трансакције у вези са добицима од продаје земљишта, а препорука која се односи на интезивирање активности на утврђивању стварног стања дугорочне финансијске имовине и дугорочних разграничења (тачка 6.3.1.10. извјештаја) је дјелимично проведена. Препорука која се односи на евидентирање потраживања и обрачунских прихода по основу ненаплаћених новчаних казни и трошкова прекршајног поступка у пореском књиговодству (тачка 6.3.1.3. извјештаја) је дјелимично проведена. Од четири препоруке дате за усклађеност дјелимично је проведена једна препорука, а три препоруке нису проведене. Дио препоруке који се односио на додјелу средстава из Фонда солидарности за обнову Републике Српске је проведен, а дио препоруке који се односио на додјелу средстава из Компензационог фонда и подношења годишњих извјештаја о раду ова два фонда није проведен (тачка 3.4. извјештаја). Препорука дата Влади Републике Српске која се односи на постављење помоћника министара и директора у органима републичке управе (тачка 3.1. извјештаја), усклађивање одлука Владе Републике Српске о одређивању приоритетних пројеката са расподјелом средстава са Приједлогом програма јавних инвестиција и успостављање помоћне евиденције за праћење реализације јавних инвестиција (тачка 3.5. извјештаја) и доношење Упутства о начину обрачуна накнаде трошкова превоза запослених у установама високог образовања и студентског стандарда Републике Српске од стране Министарства за научнотехнолошки развој и високо образовање, нису проведене.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

3.1. Успостављени систем интерних контрола

Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору („Службени гласник Републике Српске“ број 91/16) и Упутством о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“ број 99/17) прописани су начин, методологија, стандарди и поступак успостављања и спровођења финансијског управљања и контроле. Министарство финансија врши координацију успостављања и развоја система интерних финансијских контрола у јавном сектору.

Законом о фискалној одговорности у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“ број 94/15 и 62/18) уређена су фискална правила, мјере и процедуре на основу којих се успоставља фискални оквир, ограничава јавна

Извјештај о проведеној финансијској ревизији Консолидованог годишњег финансијског извјештаја за кориснике буџета Републике Српске за период 01.01-31.12.2023. године

потрошња, јача одговорност за ефикасно и ефективно коришћење буџетских средстава, оснива Фискални савјет и јача систем контрола и надзора. Изабрани Фискални савјет је независан орган, одговоран Народној скупштини, оцјењује кредибилитет фискалне политике са аспекта утврђених фискалних правила, мјера и процедура и тако обезбјеђује транспарентност и одговорност у њеном вођењу.

Правилником о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике прописани су посебни принципи, основе, конвенције, правила и праксе које је усвојио ентитет у припреми и презентацији финансијских извјештаја. Основ за утврђивање рачуноводствених политика су MPC-ЈС објављени од Одбора за MPC-ЈС и Правилник о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике. Правилником је предвиђено да за рачуноводствени третман трансакција, других догађаја и стања, за које не постоје посебни MPC-ЈС нити су обухваћени овим Правилником, Министарство финансија може донијети обавезујуће инструкције, а уколико нису дате обавезујуће инструкције Министарства финансија, руководство буџетских корисника треба да користи своје расуђивање за примјену и разраду рачуноводствене политике, а на основу општеприхваћених начела и принципа.

Током провођења финансијске ревизије појединачних буџетских корисника за 2023. годину утврђене су слабости система интерних контрола у дијелу примјене појединих законских и подзаконских аката, доношења интерних аката у складу са прописима којима се уређује систем интерних финансијских контрола, области запошљавања, службених путовања, пописа имовине и обавеза и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза, контроле књиговодствене документације, а како слиједи:

- Министарство породице, омладине и спорта, Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства, Министарство рада и борачко инвалидске заштите нису сачинили регистар ризика, а у Министарству здравља и социјалне заштите, Републичкој дирекцији за обнову и изградњу, Републичкој управи цивилне заштите, Агенцији за аграрна плаћања, ЈУ Техничка школа Бања Лука, ЈУ „Средњошколски центар Приједор“ и ЈУ Гимназија Бања Лука нису дефинисани кључни пословни процеси, није успостављена књига пословних процеса и нису идентификовани и процијењени ризици, што није у складу са одредбама Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору („Службени гласник Републике Српске“ број 91/16) и Упутства о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“ број 99/17);
- због повећаног обима посла вршено је запошљавање на одређено вријеме на период дужи од шест мјесеци у Министарству здравља и социјалне заштите, Министарству породице, омладине и спорта, Министарству управе и локалне самоуправе, Министарству унутрашњих послова, Министарству трговине и туризма, Републичкој управи за геодетске и имовинско правне послове, Служби за заједничке послове, Угоститељском сервису Владе Републике Српске, што није у складу са чланом 50. став (3) тачка б) Закона о државним службеницима („Службени гласник Републике Српске“ број 118/08, 117/11, 37/12 и 57/16), а вршиоци дужности постављени су на период дужи од прописаног чланом 42. став (2) поменутог Закона у Републичком секретаријату за расељена лица и миграције, Републичкој управи за геодетске и имовинско правне послове, Центру за пружање бесплатне правне помоћи, Републичкој дирекцији за обнову и изградњу и Републичкој управи цивилне заштите;

- у Министарству рада и борачко-инвалидске заштите, Министарству породице, омладине и спорта, Републичком секретаријату за расељена лица и миграције, Министарству привреде и предузетништва, Министарству здравља и социјалне заштите, Министарству енергетике и рударства, Републичкој дирекцији за обнову и изградњу, ЈУ Техничка школа Бања Лука и ЈУ Гимназија Бања Лука закључени су уговори о дјелу за систематизоване послове супротно члану 205. Закона о раду („Службени гласник Републике Српске“ број 1/16, 66/18, 91/21, 119/21 и 112/23);
- у Министарству управе и локалне самоуправе запошљавање и попуњавање упражњених радних мјеста није вршено у складу са кадровским планом за текућу годину, у Министарству трговине и туризма извршен је пријем два приправника без провођења конкурсне процедуре, а у Републичкој управи за геодетске и имовинско правне послове запосленици су због потреба посла или повећаног обима послова привремено распоређивани на друга радна мјеста на период дужи од шест мјесеци, што није у складу са чланом 30., 62. став (2) и 46. став (1. и 2.) Закона о државним службеницима;
- код Министарства просвјете и културе, на одређеним путним налозима за службена путовања у земљи није уписан циљ путовања, датум подношења и потпис подносиоца извјештаја, код Републичке управе цивилне заштите путни налози не садрже потпис лица које путује, послове које лице обавља, датум поласка и датум повратка ни регистарски број возила, а код Републичке дирекције за обнову и изградњу у појединим случајевима за краће међуградске релације, нису издавани путни налози за запослене. Министарство рада и борачко-инвалидске заштите није вршило умањења трошкова дневница за службена путовања на којима је обезбијеђена исхрана, а код Пореске управе дио путних налога за службена путовања у иностранство не садржи вријеме преласка границе (у оба правца) па је обрачун ино дневница вршен од часа поласка на службено путовање до часа повратка. Наведено није у складу са одредбама Одлуке о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“ број 57/21);
- Републичка дирекција за обнову и изградњу, Републичка управа цивилне заштите, Агенција за аграрна плаћања и Центар за пружање бесплатне правне помоћи нису примијенили систем двојног потписа који подразумијева да ниједна обавеза не може бити преузета или извршено плаћање без потписа руководиоца субјекта и руководиоца финансијске службе или другог овлашћеног лица, а у Министарству управе и локалне самоуправе није успостављено адекватно раздвајање дужности којим се спречава да је једно лице истовремено одговорно за одлучивање, извршење, евидентирање и контролу, што није у складу са чланом 9. став (2 и 3) Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске;
- у ЈУ Медицинска школа Добој, ЈУ Техничка школа Бања Лука, Републичкој управи цивилне заштите и Републичкој дирекцији за обнову и изградњу улазне књиговодствене исправе (рачуни/фактуре) нису контролисане како је прописано чланом 9. став (3) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 94/15 и 78/20) и члану 5. став (3) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике, јер су подаци унесени у пословне књиге, а да претходно није у писаном облику потврђено да је та исправа потпуна, истинита, рачунски тачна и да одражава суштину пословног

- догађаја на који се односи (суштинска и формална контрола исправности рачуна и друге пратеће књиговодствене документације);
- у Министарству енергетике и рударства, Републичком секретаријату за расељена лица и миграције и Републичкој управи цивилне заштите путни налози за возила (ПН4 образац) нису попуњавани у складу са чланом 7. Правилника о обрасцу, садржају и начину попуњавања путног налога („Службени гласник Републике Српске“ број 74/17), јер не садрже податке о времену поласка и доласка, релацији кретања и пређеним километрима;
 - у Републичкој управи цивилне заштите и ЈУ Медицинска школа Добој главна и помоћна књига нефинансијске имовине нису међусобно усаглашене, што није у складу са чланом 17. став 3) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске којим је прописано да се усклађивање промета и стања помоћних књига са прометом и стањем у главној књизи, врши континуирано, а најкасније непосредно прије пописа имовине и обавеза, односно прије сачињавања финансијских извјештаја;
 - Министарство за научнотехнолошки развој и високо образовање није донијело Упутство о начину обрачуна накнаде трошкова превоза запослених у установама високог образовања и студентског стандарда Републике Српске којим би се ближе уредио начин обрачуна накнаде за превоз запослених на посао и са посла у области високог образовања, како је прописано чланом 18. став (1) тачка 2. Посебног колективног уговора за запослене у области високог образовања и студентског стандарда Републике Српске.

У складу са Рјешењима о именовању Комисија за попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2023. године, извршен је попис и евидентирање резултата пописа имовине и обавеза на организационим кодовима које Министарство финансија води за потребе сачињавања Консолидованог годишњег финансијског извјештаја за кориснике буџета. Ревизијским испитивањем провођења истог нису утврђене неусклађености са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“ број 45/16 и 113/21).

У извјештајима о проведеној финансијској ревизији појединачних буџетских корисника за 2023. годину код три буџетска корисника (Центар за пружање бесплатне правне помоћи, Републичка управа цивилне заштите и ЈУ Техничка школа Бања Лука) утврђене су неправилности код провођења пописа имовине и обавеза према одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза које су утицале на дато мишљење о финансијским извјештајима. У извјештајима о проведеној финансијској ревизији код четири буџетска корисника кроз препоруке је указано на утврђене неправилности које нису утицале на ревизијско мишљење.

Детаљнија образложења недостатака система интерних контрола су наведена у појединачним ревизијским извјештајима.

На основу претходно наведеног и у даљем тексту извјештаја, систем интерних контрола није функционисао на начин да је обезбиједио истинито и фер извјештавање и усклађеност са важећим законима и другим прописима.

Препоручује се Влади Републике Српске да обезбиједи да се постављење помоћника министара и директора у органима републичке управе врши у складу са чланом 42. став (2) Закона о државним службеницима.

Препоручује се Министарству за научнотехнолошки развој и високо образовање да донесе Упутство о начину обрачуна накнаде трошкова

Извјештај о проведеној финансијској ревизији Консолидованог годишњег финансијског извјештаја за кориснике буџета Републике Српске за период 01.01-31.12.2023. године

превоза запослених у установама високог образовања и студентског стандарда Републике Српске којим би се ближе уредио начин обрачуна накнаде за превоз запослених на посао и са посла, како је прописано чланом 18. став (1) тачка 2. Посебног колективног уговора за запослене у области високог образовања и студентског стандарда Републике Српске.

3.2. Одгађање плаћања пореског дуга

Према Закону о одгођеном плаћању пореског дуга – у даљем тексту: Закон („Службени гласник Републике Српске“ број 94/15 и 28/21) поступак одгађања плаћања пореског дуга се покреће захтјевом који се подноси Министарству.

У 2023. години Министарству финансија је поднесено 266 захтјева за одгађање плаћања пореског дуга у износу од најмање 271.598.357 КМ, а од тога се 34 захтјева односе на период 2021. и 2022. године за дуг у износу од најмање 25.203.391 КМ. Из 2021. године остала су за рјешавање два захтјева на износ дуга од најмање 149.571 КМ, а из 2022. године остала су за рјешавање 32 захтјева на износ дуга од најмање 25.053.820 КМ. Позитивно је ријешено 127 захтјева на укупан дуг од 374.079.038 КМ. У истом периоду донесен је 71 закључак о одбацивању захтјева због неуредности, неблаговремености или обустављања поступка на захтјев пореског обвезника на пријављени износ обавеза од 24.191.323 КМ. По основу 107 активних рјешења Министарства финансија о одгоди плаћања из 2023. године наплаћено је 2.025.941 КМ, а доспјеле ненаплаћене обавезе по овим рјешењима износе 8.423.511 КМ. По основу 338 активних рјешења (из 2023. године и ранијих година) укупно је наплаћено у извјештајном периоду 21.218.947 КМ, а доспјели ненаплаћени дуг износи 33.196.365 КМ и остатак дуга износи 328.372.487 КМ.

Осим тога, Пореска управа је у току 2023. године донијела 33 рјешења о одгоди плаћања пореских обавеза на укупан износ дуга од 586.113 КМ, док је у истом периоду укинута шест рјешења на износ дуга од 137.181 КМ због непридржавања услова и рокова од стране обвезника. По основу 33 активна рјешења Пореске управе о одгоди плаћања из 2023. године наплаћено је 105.621 КМ, а доспјеле ненаплаћене обавезе по овим рјешењима износе 6.986 КМ. У извјештајном периоду по основу 139 активних рјешења и споразума по евиденцији Пореске управе (из 2023. године и потписаних ранијих година) укупно је наплаћено 344.855 КМ, а доспјели ненаплаћени дуг износи 58.457 КМ и остатак дуга износи 822.982 КМ.

Пореска управа евидентира рјешења у пореском књиговодству и прати извршење рјешења о одгођеном плаћању која прими од Министарства. Уколико се порески дужник не придржава услова и рокова из рјешења Пореска управа обавјештава Министарство, а министар по службеној дужности укида рјешење. Под истим условима непридржавања укида се и рјешење које је донио директор Пореске управе. Према извјештају Пореске управе у 2023. години Министарство финансија је укинуло 59 рјешења у износу од 40.228.296 КМ због непридржавања рокова и услова из рјешења или због застареле или по захтјеву пореског обвезника.

3.3. Примјена Закона о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске

Народна скупштина је донијела Одлуку о дугорочном задуживању Републике Српске за 2023. годину у максималном износу до 1.080.000.000 КМ („Службени гласник Републике Српске“ број 112/22) према којој је планиран прилив средстава у Буџет Републике за 2023. годину. Одлуком је дефинисана намјена средстава од задуживања у складу са чланом 14. Закона о задуживању, дугу и гаранцијама

Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 71/12, 52/14, 114/17, 131/20, 28/21 и 90/21), начини обезбјеђења средстава и оквирни услови за дугорочно задуживање, као и стање укупног дуга и јавног дуга Републике Српске на дан 30.09.2022. године као и укупног и јавног дуга који подлијеже законском ограничењу. Истовремено, Народна скупштина је донијела одвојену Одлуку о краткорочном задуживању Републике Српске емисијом трезорских записа за 2023. годину („Службени гласник Републике Српске“ број 112/22), а средства ће бити потрошена за намјене прописане чланом 13. Закона (привремено финансирање дефицита произашлог из готовинског тока, финансирање пренесених обавеза и буџетске резерве). Задуживање по основу емитованих трезорских записа током буџетске године може се вршити у складу са критеријумима који се односе на стање дуга (највише до 8% редовних прихода остварених у претходној фискалној години), каматну стопу за задуживање емисијом трезорских записа која може бити максимално релевантни еурибор + 1,5% (уколико је релевантни еурибор негативан при утврђивању максималног износа каматне стопе рачунаће се да износи 0%) и рок доспијећа трезорских записа који може бити најдуже до годину дана. У току 2023. године извршено је девет емисија трезорских записа укупне номиналне вриједности 175 милиона КМ.

Народна скупштина донијела је Одлуку којом се одобрава издавање гаранција Републике Српске за кредитна задужења у 2023. години („Службени гласник Републике Српске“ број 112/22) до износа од 500 милиона КМ, с тим да укупна изложеност Републике Српске по издатим гаранцијама не може бити већа од 15% БДП-а у 2023. години. Влада је у 2023. години донијела 12 одлука о давању сагласности за издавање гаранција Републике Српске, док је издато 13 гаранција Републике Српске укупне вриједности од 148,66 милиона КМ. Донесена је и једна измјена Одлуке о давању сагласности за издавање гаранција за задужење Републике Српске у 2023. години (повећан је период отплате). Стање дуга по основу кредитних задужења за које је Влада издала гаранције са 31.12.2023. године износи 813 милиона КМ.

Ребалансом буџета су планирани укупни примици по основу дугорочног и краткорочног задуживања (на фонду 01) у износу од 1.16 милијарди КМ. Примици од задуживања остварени су у 2023. години у износу од 806.8 милиона КМ.

3.4. Компензациони фонд Републике Српске, Фонд солидарности за обнову Републике Српске и Фонд солидарности Републике Српске

Компензациони фонд, Фонд солидарности за обнову Републике Српске и Фонд солидарности Републике Српске су посебне организационе јединице у буџету Републике, а пословне трансакције се евидентирају у оквиру рачуноводственог фонда (05). Трансакције су у цјелости у ГКТ, а финансијско пословање се обавља преко ЈРТ.

Доношењем Закона о фонду солидарности Републике Српске у октобру 2023. године („Службени гласник Републике Српске“ број 90/23) престале су да важе Уредба са законском снагом о Фонду солидарности за обнову Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 37/20, 53/20 и 90/21) и Уредба са законском снагом о Компензационом фонду Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 46/20, 53/20 и 90/21). Новоосновани Фонд солидарности преузео је сва права и обавезе Компензационог фонда и Фонда солидарности за обнову Републике Српске који су престали да постоје.

Према одредбама донесеног Закона, основи циљ Фонда солидарности је пружање помоћи на начелима солидарности усљед елементарних непогода, природних, техничко – технолошких и еколошких катастрофа, заразне болести људи и животиња, озбиљних поремећаја на тржишту и свих других непредвиђених догађаја чије наступање, као и посљедице се не могу предвидјети. Фонд солидарности има својство правног лица са јавним овлашћењима, као и рачун отворен код пословне банке. Орган управљања Фонда солидарности је Управни одбор. Административно – техничке послове за потребе Фонда солидарности обавља координатор управног одбора Фонда солидарности у сарадњи са Генералним секретаријатом Владе и уз подршку ресорних министарстава. Корисници средстава Фонда солидарности су физичка лица (грађани), предузетници, привредна друштва, остала правна лица (јавне установе, удружења, фондови, фондације и слично) и институције Републике Српске, а изузетно корисници средстава под посебним условима прописаним законом могу бити и јединице локалне самоуправе. Средства за пружање помоћи ради остварења циља Фонда солидарности се обезбјеђују из буџетских средстава Републике Српске, домаћих и иностраних зајмова или кредита, домаћих и иностраних донација, прихода од игара на срећу, средстава остварених продајом имовине стечене извршењем кривичних дјела, посебног доприноса за солидарност (у складу са посебним прописом) и других средстава у складу са посебним прописима, а додјељују се за накнаду штете и пружање директне подршке корисницима средстава. Услови, начин додјеле, корисници, обим, критеријуми и друга питања од значаја за провођење поступка директне подршке прописани су чланом 7., 9., 10. и 12. наведеног Закона.

Укупно извршење рачуноводственог фонда (05) односно Фонда солидарности за период 17.10-31.12.2023. године износи 7.546.124 КМ, а највећим дијелом се односи на субвенције субјектима у области пољопривреде, водопривреде и шумарства као средства директне подршке за превазилажење посљедица изазваних заразним болестима животиња - афричка куга свиња у складу са Уредбом о начину и поступку додјеле средстава директне подршке Фонда солидарности Републике Српске за превазилажење посљедица изазваних заразним болестима животиња („Службени гласник Републике Српске“ број 100/23) у износу од 5.999.755 КМ и трансфере унутар исте јединице власти ЈУ „Воде Српске“ Бијељина као средство директне подршке за хитну санацију водопривредних објеката одбране од поплава, у складу са Уредбом о начину и поступку додјеле средстава директне подршке Фонда солидарности Републике Српске за спровођење мјера спречавања настанка или санације штетних посљедица у области водопривреде („Службени гласник Републике Српске“ број 107/23) у износу од 1.500.000 КМ.

Укупно извршење рачуноводственог фонда (05) по основу Компензационог фонда износи 15.565.792 КМ, а Фонда солидарности за обнову Републике Српске 16.336 КМ. Из Компензационог фонда у току 2023. године исплаћено је здравственом сектору (557.000 КМ), сектору привреде (651.412 КМ), сектору туризма (509.251 КМ), за санацију штете и спровођење мјера сузбијања афричке куге свиња (7.426.366 КМ), дрвопрерађивачком сектору (545.883 КМ), интервентне набавке (717.867 КМ), ЈУ Завод за запошљавање (2.000.000 КМ) и помоћ општинама Братунац (750.000 КМ), Фоча (300.000 КМ), Берковићи (200.000 КМ), Милићи (300.000 КМ), Нови Град (787.424 КМ), Петровац (90.000 КМ) и Граду Требиње (500.000 КМ) и ЈУ Национални парк „Сутјеска“ Тјентиште (230.589 КМ). Извршење Фонда солидарности за обнову Републике Српске се односи на поврат и прекњижавање више или погрешно уплаћених јавних прихода за 2023. годину по записницима Пореске управе.

Приликом одобравања средстава из Компензационог фонда нису били испуњени услови за додјелу истих привредном друштву „Зворник стан“ а.д. Зворник (650.000 КМ) и општинама Братунац (750.000 КМ), Фоча (300.000 КМ), Милићи (300.000 КМ), Нови Град (787.424 КМ) и Граду Требиње (500.000 КМ) у погледу сврхе, начина додјеле и корисника средстава, прописаних чланом 2. став (1 и 2) и 9. Уредбе са законском снагом о Компензационом фонду Републике Српске.

У складу са чланом 10. Уредбе са законском снагом о Компензационом фонду Републике Српске и чланом 10. став (2) Уредбе са законском снагом о Фонду солидарности за обнову Републике Српске, Влада подноси годишњи извјештај о раду Компензационог фонда и Фонда солидарности. До датума израде овог извјештаја, Влада није поднијела на разматрање и усвајање годишње извјештаје о раду ова два фонда Народној скупштини.

С обзиром да су доношењем Закона о фонду солидарности Републике Српске престали постојати Компензациони фонд и Фонд солидарности за обнову Републике Српске, није дата препорука у вези са утврђеним неправилностима у раду ова два фонда.

3.5. Јавне инвестиције

У складу са Законом о буџетском систему Републике Српске, јавне инвестиције су дио планираних средстава буџета који се не распоређује унапријед, већ на основу посебних одлука Владе, а подразумевају улагања у значајно повећање вриједности нефинансијске имовине кроз стицање инфраструктуре општег значаја, локалне инфраструктуре, грађевинских објеката, земљишта и опреме. Одлуком о усвајању буџета за 2023. годину одобрен је буџетски оквир за јавне инвестиције у износу од 70.000.000 КМ, а Ребалансом Буџета одобрен је буџетски оквир у износу од 88.350.300 КМ. Влада је донијела Одлуку о одређивању приоритетних пројеката из програма јавних инвестиција Републике Српске за финансирање из буџета у 2023. години са расподјелом средстава и 10 измјена наведене одлуке, а посљедњом Одлуком од 28.12.2023. године, се додјељују средства у износу од 91.017.990. КМ за финансирање 24 пројекта. Влада је на сједници 09.12.2021. године донијела Рјешење о именовању Комисије за утврђивање приоритета јавних инвестиција („Службени гласник Републике Српске“ број 113/21). Комисија је утврдила Јединствену листу приоритетних пројеката (министарстава/институција) која је саставни дио Приједлога програма јавних инвестиција Републике Српске за период 2023-2025. године.

Одлука Владе о одређивању приоритетних пројеката из програма јавних инвестиција Републике Српске за финансирање из буџета у 2023. години са расподјелом средстава није усклађена са усвојеним Приједлогом програма јавних инвестиција Републике Српске за период 2023-2025. године („Службени гласник Републике Српске“ број 18/23). Већи дио пројеката одређених одлуком није обухваћен наведеним програмом, а одређени носиоци пројеката нису предлагачи пројеката како је прописано чланом 4. Уредбе о правилима за одабир, оцјену и утврђивање приоритета пројеката јавних инвестиција у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број 66/16). Пројекти су реализовани кроз директна плаћања изабраним добављачима/извођачима радова или преносом средстава на рачуне носилаца пројеката уз обавезу достављања извјештаја/правдања о утрошку средстава. Помоћна евиденција о јавним инвестицијама која се води у „excel“ табелама не обезбјеђује у потпуности контролу и исправност унесених података и њихово адекватно коришћење и отежава праћење реализације јавних инвестиција, што није у складу са чланом 12. став (5)

Извјештај оведеној финансијској ревизији Консолидованог годишњег финансијског извјештаја за кориснике буџета Републике Српске за период 01.01-31.12.2023. године

Закон о рачуноводству и ревизији Републике Српске. За средства која се дозначавају носиоцима пројекта нису успостављени адекватни контролни механизми праћења намјенског утрошка средстава, па у 2023. години за одређене финансиране пројекте није достављена документација о утрошку средстава, што није у складу са чланом 9. Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 91/16).

За директна плаћања изабраним добављачима/извођачима радова евидентиран је износ од 43,6 милиона КМ, а резервисана су средства у износу од 1,5 милиона КМ. На рачуне носилаца пројекта пренесено је 45,8 милиона КМ. У току године достављена је документација о утрошку средстава у укупном износу од 61,5 милион КМ (од којих се 19,7 милиона КМ односи на средстав која су дозначена носиоцима пројекта), док за остатак средстава за који није достављена документација о утрошку средстава, Министарство финансија редовно доставља ургенције носиоцима пројекта. Извршење буџета јавних инвестиција на дан 31.12.2023. године износи 90.835.716 КМ. За које се нису доставили извјештаји.

Ревизијом је утврђено да дио осме привремене ситуације у износу од 1.085.826 КМ по основу пројекта из јавних инвестиција „Реконструкција објекта Ректората Универзитета у Источном Сарајеву и Музичке академије Универзитета у Источном Сарајеву“ није исказан на издацима за произведену сталну имовину, што није у складу са чланом 104. и 105. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике. За наведени износ мање је исказано извршење буџета јавних инвестиција и буџетски дефицит (тачка 6.1.3. извјештаја).

Препоручује се Влади Републике Српске да обезбиједи да се:

- **Одлука о одређивању приоритетних пројекта са расподјелом средстава и Приједлог програма јавних инвестиција међусобно ускладе,**
- **носиоци пројекта одређују у складу са чланом 4. Уредбе о правилима за одабир, оцјену и утврђивање приоритета пројекта јавних инвестиција у Републици Српској,**
- **успоставе контролни механизми праћења утрошка дозначених средстава носиоцима пројекта у складу са чланом 9. Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске и**
- **успоставе помоћне евиденције за праћење реализације јавних инвестиција у складу са чланом 12. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске.**

Препоручује се Министарству финансија да обезбиједи да се привремене ситуације по пројектима јавних инвестиција евидентирају на издацима за произведену сталну имовину у складу са чланом 104. и 105. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

4. Набавке

У извјештајима оведеној финансијској ревизији појединачних буџетских корисника за 2023. годину код седам буџетских корисника (Министарство породице, омладине и спорта, Министарство рада и борачко-инвалидске заштите, Министарство унутрашњих послова, Пореска управа, ЈУ Техничка школа Бања Лука, ЈУ Гимназија Бања Лука и Републичка управа цивилне заштите) су утврђене

неправилности у примјени Закона о јавним набавкама које су утицале на дато мишљење о усклађености.

У извјештајима оведеној финансијској ревизији код осам буџетских корисника кроз препоруке је указано на утврђене неправилности које нису утицале на ревизијско мишљење.

5. Припрема и доношење буџета

Према Закону о буџетском систему Републике Српске и Методологији планирања буџета припрема и израда буџета се заснива на Документу оквирног буџета (у даљем тексту: ДОБ) који садржи макроекономске пројекције и прогнозе буџетских средстава и издатака за сљедећу годину и наредне двије фискалне године којем претходи достављање Буџетске инструкције број 1 и усвојени Глобални оквир фискалног биланса и политика.

Буџетском инструкцијом број 2 дата су упутства за припрему захтјева буџетских корисника, који представљају процјену редовних ставки и приједлоге нове високоприоритетне потрошње у складу са ДОБ-ом.

Одлуком о усвајању буџета Републике Српске за 2023. годину („Службени гласник Републике Српске“ број 112/22) планирана буџетска средства и буџетски расходи и издаци на фонду 01 износе 5.383.000.000 КМ и 259.182.000 КМ на фонду 02. Захтјеви буџетских корисника износили су 5.603.350.700 КМ и виши су за 620.897.900 КМ у односу на почетна буџетска ограничења.

Одлуком о усвајању Ребаланса Буџета за 2023. годину („Службени гласник Републике Српске“ број 99/23) планирана буџетска средства и буџетски расходи и издаци на фонду 01 износе 5.523.000.000 КМ, а на фонду 02 износе 276.718.800 КМ. Планирани су буџетски приходи у износу од 4.221.983.600 КМ на фонду 01 и 177.618.500 КМ на фонду 02, примици од нефинансијске имовине 1.171.700 КМ на фонду 01 и 4.855.600 КМ на фонду 02, примици од финансијске имовине 98.696.300 КМ на фонду 01 и 100.000 КМ на фонду 02, примици од задуживања 1.161.517.900 КМ на фонду 01 и остали примици 39.630.500 КМ на фонду 01 и 56.112.000 КМ на фонду 02 и расподјела суфицита из ранијег периода на фонду 02 (38.032.700 КМ). Планирани су буџетски расходи у износу од 4.295.890.100 КМ на фонду 01 и 176.722.400 КМ на фонду 02, издаци за нефинансијску имовину 182.647.300 КМ на фонду 01 и 17.889.000 КМ на фонду 02, издаци за финансијску имовину 1.211.300 КМ на фонду 01, издаци за отплату дугова 988.296.700 КМ на фонду 01 и 1.000 КМ на фонду 02 и остали издаци 54.954.600 КМ на фонду 01 и 82.106.400 КМ на фонду 02.

Након усвојеног Ребаланса буџета за 2023. годину, Министарство просвјете и културе није обавијестило ниже буџетске јединице које су у његовој надлежности о износу одобрених средстава у складу са чланом 35. став (2) Закона о буџетском систему.

У току 2023. године извршено је 1017 дозвољених реалокација у износу од 178.563.108 КМ, од којих 405 у износу од 31.158.982 КМ након Ребаланса буџета.

Препоручује се Министарству просвјете и културе да обезбиједи да се ниже буџетске јединице које су у његовој надлежности обавијесте о износу одобрених средстава Ребалансом буџета у складу са чланом 35. став (2) Закона о буџетском систему.

6. Финансијски извјештаји

Консолидованим извјештајем обухваћени су финансијски извјештаји корисника буџета Републике који су укључени у ГКТ Републике, финансијски извјештаји корисника буџета који своје трансакције евидентирају у својим пословним књигама изван ГКТ, те подаци из биланса стања других контролисаних ентитета јавног сектора над којим постоји значајан утицај.

Према усвојеним правилима и принципима консолидације годишњих финансијских извјештаја за кориснике буџета, приликом израде Консолидованог извјештаја предмет обавезне елиминације су дијелови имовине, обавеза, извора, расхода, прихода, примитака и издатака који проистичу из међусобних трансакција и односа.

Према члану 27. и 49. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника сачињени су обрасци Консолидованог извјештаја Периодични извјештај о извршењу буџета на рачуноводственом фонду 01 и фонду 02 (образац ПИБ 01 и ПИБ 02), Периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима од 01 до 05 (образац ПИФ), Биланс стања (образац БС), Биланс успјеха (образац БУ), Биланс новчаних токова (образац БНТ), Извјештај о промјенама нето имовине и Напомене уз финансијски извјештај. Министарство финансија је извршило исправке материјално значајних грешака у складу са чланом 115. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и захтјевима МРС-ЈС 3 - Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке, параграф 46 и 47. Извршене су корекције упоредних података у колони „претходна година“ у обрасцу ПИБ, ПИФ, БС и БУ. Нето ефекат корекција услед исправке материјално значајних грешака на приходе и примитке претходне године је 15.306 КМ и на расходе и издатке 356.459 КМ (образац ПИФ). Укупни ефекат извршених корекција упоредних података у БУ је умањење финансијског резултата претходне (2022. године) за 567.443 КМ. Најзначајније корекције претходног презентованог периода у БС наведене су у тачки 6.3. овог извјештаја. Министарство финансија је исправке материјално значајних грешака, у складу са параграфом 54 МРС-ЈС 3 - Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке објелоданило у Напоменама уз Консолидовани годишњи финансијски извјештај за кориснике Буџета Републике Српске за период 01.01-31.12.2023. године. Влада је у складу са чланом 46. Закона о буџетском систему Републике Српске поднијела поменути извјештај Народној скупштини. У извјештају који је достављен Народној скупштини на усвајање презентовани су кориговани подаци за претходни период.

Народна скупштина је 09.07.2024. године усвојила Консолидовани извјештај о извршењу Буџета Републике Српске за период 01.01-31.12.2023. године.

6.1. Извјештај о извршењу буџета

Извршење буџета Републике Српске за период 01.01-31.12.2023. године исказано је у обрасцима ПИБ 01, ПИБ 02 и ПИФ.

У ПИБ-у 01 су исказани упоредни прегледи планираних и остварених прихода и расхода (осим прихода и расхода обрачунског карактера) и примитака и издатака у извјештајном периоду исказаних на фонду (01). Подаци у ПИБ-у 01 су у потпуности засновани на евиденцијама у оквиру ГКТ и исказани у износу оствареном прије елиминације (по основу међусобно повезаних трансакција). Фонд (01) представља буџет у ужем смислу и користи се за исказивање свих средстава и издатака, осим оних који се по посебним захтјевима, исказују на другим фондовима.

У ПИБ-у 02 су исказани упоредни прегледи планираних и остварених прихода и расхода (осим прихода и расхода обрачунског карактера) и примитака и издатака у извјештајном периоду исказаних на фонду (02). Подаци у ПИБ-у 02 су у потпуности засновани на евиденцијама у оквиру ГКТ. Фонд (02) представља буџет прихода по посебним прописима (буџет који је усвојила Народна скупштина РС) и користи се за исказивање свих средстава и свих активности буџетских корисника којима је актом о извршењу буџета дата могућност да самостално располажу приходима оствареним по основу вршења властите дјелатности исказаним на фонду 02.

У ПИБ-у (фонд 01) су исказани укупни приходи и примици у износу од 5.124.044.490 КМ, што је за 8% мање у односу на Ребаланс буџета. Најзначајнија одступања на више у односу на Ребаланс буџета односе се углавном на приходе од закупа и ренте за 26%, накнаде по разним основама за 2%, новчане казне за 2%, примитке за нефинансијску имовину за 256%, примитке за нефинансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти за 80% и остале примитке за 10%, а одступања на ниже се односе на приходе од дивиденде, учешћа у капиталу и сличних права за 8%.

Укупни расходи и издаци су исказани у износу од 5.464.683.714 КМ и за 2% су нижи од одобрених Ребалансом буџета. Најзначајнија одступања у односу на Ребаланс буџета на више односе се на расходе за материјал за посебне намјене 38%, расходе по судским рјешењима 47% и издатке за финансијску имовину 69%, а нижи су расходи за отпремнине и једнократне помоћи (брutto) 7%, остали некласификовани расходи 14%, грантови 4%, трансфери између различитих јединица власти 3% и остали издаци 25%.

Одступања појединих буџетских расхода и издатака на више у односу на Ребаланс буџета покривена су реалокацијама (тачка 5. извјештаја).

У ПИБ-у (фонд 02) су исказани укупни приходи и примици у износу од 208.130.631 КМ, што је за 13% ниже у односу на Ребаланс буџета. Најзначајнија одступања на више у односу на Ребаланс буџета односе се углавном на приходе од закупа и ренте за 41% и примитке од финансијске имовине 89%, а одступања на ниже се односе на примитке за нефинансијску имовину за 21%, примитке за нефинансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти за 75% и остале примитке за 57%.

Укупни расходи и издаци су исказани у износу од 195.525.110 КМ и за 29% су нижи од одобрених Ребалансом буџета. Најзначајнија одступања у односу на Ребаланс буџета на ниже односе се на расходе за лична примања запослених 12%, по основу коришћења роба и услуга 29%, издатака за нефинансијску имовину 63% и осталих издатака 78%.

По налазу ревизије извршење буџетских расхода и издатака у обрасцу ПИБ 01 потцијењено је најмање за 22.010.893 КМ (тачке 3.5., 6.1.2.2., 6.1.2.5, 6.1.2.6., 6.1.2.9., 6.1.2.10., и 6.2.2.2. извјештаја).

У ПИФ-у су исказани остварени приходи и примици, расходи и издаци (осим прихода и расхода обрачунског карактера) по свим фондовима од 01-05. У ПИФ-у су исказани укупни износи, елиминације и износи након елиминација и представљају укупна средства и укупну потрошњу на нивоу Консолидованог извјештаја за буџетске кориснике у оквиру и ван ГКТ.

По налазу ревизије извршење расхода и издатака у обрасцу ПИФ потцијењено је најмање за 22.209.469 КМ (тачке 3.5., 6.1.2.2., 6.1.2.5, 6.1.2.6., 6.1.2.9., 6.1.2.10., и 6.2.2.2. извјештаја).

У овом ревизијском извјештају су дати налази који се односе на информације презентоване у ПИФ-у (извршење буџета по свим фондовима прије и после елиминација) и ПИБ-у 01 и 02.

6.1.1. Приходи и примици

Укупни приходи и примици у Консолидованом извјештају о извршењу буџета по рачуноводственим фондовима у ПИФ-у су исказани у износу од 5.630.673.754 КМ. Приходи су исказани у износу од 4.529.691.382 КМ и примици у износу од 1.100.982.372 КМ. У поступку консолидације извршена је елиминација у износу од 104.278.050 КМ, па приходи и примици након елиминације износе 5.526.395.704 КМ (приходи 4.433.102.883 КМ и примици 1.093.292.822 КМ).

6.1.1.1. Буџетски приходи и примици на фонду (01)

Буџетски приходи су исказани у износу од 4.170.825.534 КМ, а односе се на пореске и непореске приходе, грантове и трансфере између или унутар јединица власти.

Порески приходи су исказани у износу од 3.822.095.712 КМ, а односе се на порезе на доходак и добит (421.132.670 КМ), доприносе за социјално осигурање (1.352.154.877 КМ), порезе на лична примања и приходе од самосталних дјелатности (209.977.073 КМ), порезе на имовину (19.233.239 КМ), порезе на промет производа и услуга (61.540 КМ), царине и увозне дажбине (4.113 КМ), индиректне порезе прикупљене од УИО БиХ (1.819.499.883 КМ) и остале пореске приходе (32.317 КМ).

Непорески приходи су исказани у износу од 345.142.674 КМ. Односе се на приходе од финансијске и нефинансијске имовине и позитивних курсних разлика, накнаде, таксе и приходе од пружања јавних услуга, новчане казне и приходе од финансијске и нефинансијске имовине и трансакција размјене између или унутар јединица власти и остале непореске приходе.

Приходи од финансијске и нефинансијске имовине и позитивних курсних разлика су исказани у износу од 92.479.592 КМ. Односе се на приходе од дивиденде, учешћа у капиталу и сличних права (70.552.902 КМ), закупа и ренте (945.814 КМ), камата на готовину и готовинске еквиваленте (53.110 КМ), камата и осталих накнада за дате зајмове (20.874.193 КМ) и реализованих позитивних курсних разлика из пословних и инвестиционих активности (53.573 КМ).

Приходи од дивиденде, учешћа у капиталу и сличних права су остварени у највећем износу по основу уплате дивиденде од Пензијског резервног фонда (5.000.000 КМ), Фонда за реституцију Републике Српске а.д. Бања Лука (24.834.733 КМ), Фонда становања Републике Српске а.д. Бања Лука (27.532.063 КМ) и давања права на експлоатацију природних ресурса, патената и ауторских права (12.662.330 КМ).

Приходи од камата и осталих накнада за дате зајмове се највећим дијелом односе на приходе од камата на дате зајмове домаћим јавним предузећима (5.102.641 КМ), ЈП „Путеви“ и ЈП „Аутопутеви“ (12.450.010 КМ) и ИРБ-и и фондовима под њеном управом (1.833.402 КМ).

Накнаде, таксе и приходи од пружања јавних услуга су исказани у износу од 210.539.162 КМ, а односе се на административне накнаде и таксе (12.892.494 КМ), судске накнаде и таксе (15.419.748 КМ), накнаде по разним основама (150.943.324 КМ) и приходе од пружања јавних услуга (31.283.596 КМ).

Накнаде по разним основама највећим дијелом се односе на накнаде од приређивања разних игара на срећу (26.086.037 КМ), накнаде за коришћење вода,

шума и шумског земљишта и стављања у промет заштићених дивљих биљних и животињских врста (37.506.009 КМ).

Приходи од пружања јавних услуга исказани су у износу од 31.283.596 КМ и представљају приходе које буџетски корисници остварују вршењем своје редовне и допунске дјелатности, дефинисани као приходи који припадају буџету Републике, уколико Законом о извршењу буџета Републике Српске за 2023. годину није другачије одређено.

Код Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске нису успостављене аналитичке евиденције прихода од пружања јавних услуга и није вршено праћење наплате прихода по врстама, како је прописано чланом 27. став (1) Закона о трезору („Службени гласник Републике Српске“ број 28/13 и 103/15), а Упутство о начину и условима пружања угоститељских услуга на основу којег се врши евидентирање прихода и потраживања од пружених услуга код Угоститељског сервиса није у довољној мјери усклађено са чланом 58. и 71. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и МРС-ЈС 9 - Приходи из трансакција размјене (параграф 19 и 28).

Новчане казне исказане су у износу од 36.136.406 КМ, а односе се на новчане казне за прекршаје и трошкове прекршајног поступка и за кривична дјела.

Приходи од финансијске и нефинансијске имовине и трансакција размјене између или унутар јединица власти су исказани у износу од 2.386.370 КМ. Највећим дијелом се односе на приходе од камата на дате зајмове ЈЛС (2.268.173 КМ).

Остали непорески приходи су исказани у износу од 3.601.144 КМ.

Грантови су исказани у износу од 7.409 КМ.

Трансфери између и унутар јединица власти су исказани у износу од 3.579.739 КМ, а односе се на трансфере између различитих јединица власти (354.066 КМ) и трансфере унутар исте јединице власти (3.225.673 КМ).

Трансфери између различитих јединица власти се у цјелости односе на трансфере од ЈЛС, а трансфери унутар исте јединице власти се највећим дијелом односе на поврате и преносе средстава по програму социјалног збрињавања радника који су процесом приватизације остали без посла или су стекли услове за старосну пензију код Фонда ПИО (3.000.178 КМ).

Примици су исказани у износу од 953.218.955 КМ, а односе се на примитке за нефинансијску имовину (4.040.185 КМ), од финансијске имовине (98.742.981 КМ), од задуживања (806.831.729 КМ) и остале примитке (43.604.060 КМ).

Примици за нефинансијску имовину највећим дијелом се односе на примитке по основу продаје земљишта (2.449.417 КМ, од којих су 2.159.901 КМ исказана код Министарства трговине и туризма) и примитке од залиха материјала, учинака, робе и ситног инвентара (1.384.288 КМ).

Примици од финансијске имовине највећим дијелом се односе на примитке од наплате датих зајмова ИРБ-у и фондовима под њеном управом (14.678.384 КМ), ЈП „Путеви“ и ЈП „Аутопутеви“ (46.409.974 КМ), осталих ЈП (28.900.267 КМ) и ЈЛС (5.830.257 КМ).

Примици од задуживања се односе на примитке од издавања дугорочних обвезница (594.837.000 КМ), емисије трезорских записа (152.527.718 КМ), кредита према

извозно-увозној банци Мађарске (58.674.900 KM) и кредита WB-IBRD за финансирање „Пројекта хитне помоћи предузећима“ (792.111 KM).

Остали примици се највећим дијелом односе на примитке од аванса (8.140.617 KM), депозита и кауција (4.750.923 KM) и остале примитке из трансакција са другим јединицама власти (28.165.165 KM), који се односе на примитке од фондова социјалне сигурности по основу рефундација породилског одсуства, родитељског одсуства и боловања.

6.1.1.2. Приходи и примици на фонду (02)

Фонд (02) је фонд прихода по посебним прописима у оквиру којег се евидентирају средства која се користе у посебне сврхе и све активности које се финансирају из тих средстава. Буџетски корисници који у цјелини или дјелимично послују изван ГКТ у правилу за евидентирање користе овај фонд, а изузетак су посебни пројекти који се финансирају из намјенских средстава гранта или ино-кредита.

У оквиру фонда (02) код корисника који су у ГКТ и ван ГКТ исказани су приходи (255.951.660 KM) и примици (40.065.577 KM).

Приходи се односе на пореске приходе (156.247.339 KM), непореске приходе (56.397.932 KM), грантове (410.188 KM) и трансфере између или унутар јединица власти (42.896.201 KM).

Порески приходи се односе на индиректне порезе прикупљене од УИО БиХ по основу путарине која се плаћа на нафтне деривате (148.655.849 KM) и доприносе за социјално осигурање ЈУ Фонд за професионалну рехабилитацију и запошљавање инвалида Приједор (7.591.490 KM).

Непорески приходи се највећим дијелом односе на приходе од финансијске и нефинансијске имовине и позитивних курсних разлика (1.737.525 KM) и накнаде, таксе и приходе од пружања јавних услуга (54.243.306 KM).

Накнаде по разним основама (23.166.035 KM) највећим дијелом се односе на приходе од накнада и услуга за финансирање послова премјера и успоставе катастра непокретности и других послова код РУГИПП-а (19.217.714 KM).

Приходи од пружања јавних услуга (30.610.456 KM) највећим дијелом се односе на властите приходе институција високог образовања (18.686.455 KM - школарине које плаћају студенти за упис, полагање испита), приходе остварене код Пореске управе, рачун - принудне наплате (5.150.144 KM) и приходе институција из надлежности Министарства просвјете и културе (3.112.783 KM).

Грантови се односе на грантове из земље (153.586 KM, од чега је 105.930 KM исказано код Академије наука и умјетности) и грантове из иностранства (256.602 KM, од чега је 166.368 KM исказано код Иновационог центра Бања Лука).

Трансфери се највећим дијелом односе на трансфере од ЈЛС (241.009 KM) и трансфере унутар исте јединице власти (42.653.192 KM) по основу дозначених средстава из ГКТ на властите банковне рачуне буџетских корисника, који су предмет елиминације при консолидацији.

Примици се односе на примитке за нефинансијску имовину (6.988.492 KM), од финансијске имовине (3.704.777 KM), од задуживања (1.116.989 KM) и остале примитке (28.255.319 KM).

Примици за нефинансијску имовину се највећим дијелом односе на примитке од залиха материјала, учинака и робе (5.071.778 KM од чега су 3.283.750 KM оствариле ПЈ при КПЗ и 1.465.635 KM национални паркови) и на примитке за земљиште

(1.450.000 KM) исказане код ЈУ „Воде Српске“ по основу уговора о продаји земљишта на подручју града Требиње.

Примици од финансијске имовине се највећим дијелом односе на примитке по основу наплате пласираних кредита „Фонда Партнер“ у износу од 3.012.077 KM.

Примици од задуживања по основу узетих зајмова највећим дијелом су исказани код ЈУ НП „Сутјеска“ Тјентиште (955.454 KM).

Остали примици су остварени највећим дијелом по основу поврата ПДВ-а (1.610.986 KM) и уплаћених депозита и кауција у износу од 22.802.408 KM (од чега су 22.501.330 KM средства уплаћена на депозитне рачуне основних, окружних и привредних судова).

6.1.1.3. Приходи и примици на фонду (03)

Фонд (03) је фонд грантова и користи се за евидентирање грантова буџетских корисника и свих активности које се финансирају из тих средстава, а који нису укључени у фонд (01).

У оквиру фонда (03) исказани су приходи (13.952.370 KM) и примици (906.263 KM).

Приходи се односе на непореске приходе (180.457 KM), грантове (7.470.636 KM) и трансфере између или унутар јединица власти (6.301.277 KM).

Грантови се односе на грантове из иностранства (4.022.355 KM) и грантове из земље (3.448.281 KM). Грантови из иностранства највећим дијелом се односе на грантове исказане код Универзитета у Бањој Луци (2.160.140 KM), Универзитета у Источном Сарајеву (716.122 KM) и Андрићевом институту (299.267 KM) док се грантови из земље највећим дијелом односе на грантове евидентирани код Универзитета у Бањој Луци (1.145.535 KM), ЈЗУ Завод за трансфузијску медицину (440.905 KM) и Универзитета у Источном Сарајеву (302.792 KM).

Трансфери између или унутар исте јединице власти су исказани највећим дијелом код институција основног образовања (2.522.814 KM), Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију (1.183.400 KM), Института за генетичке ресурсе (427.594 KM) и Пољопривредног факултета Бања Лука (415.402 KM).

Код Републичке управе цивилне заштите трансфер и потраживања по основу трансфера унутар исте јединице власти исказани су у већем износу за 23.800 KM, јер је трансфер Савјета министара Босне и Херцеговине признат два пута по истом основу, што није у складу са чланом 109. став (6) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама, и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике. У поступку консолидације извршена је елиминација наведеног износа.

Примици се највећим дијелом односе на остале примитке исказане код Универзитета у Источном Сарајеву (608.002 KM) за реализацију пројекта „Problems“ и примитке по основу пореза на додатну вриједност (219.312 KM).

6.1.1.4. Приходи и примици (фонд 04)

За евидентирање средстава приватизације и сукцесије и свих активности које се финансирају из тих средстава користи се фонд (04).

Средства наплаћена по основу сукцесије имовине бивше СФРЈ и приватизације државног капитала Републике Српске налазе се на посебним, escrow рачунима. Ова средства се не исказују у буџету и не служе за сервисирање планиране потрошње, осим привременог коришћења уз обавезу поврата.

У оквиру фонда (04) исказани су приходи у износу од 183.298 КМ и примици у износу од 2.051.214 КМ. Примици су највећим дијелом исказани по основу поврата средстава од стране ЈУ „Воде Српске“ претходно позајмљених за исплату ПДВ-а у износу од 1.191.711 КМ.

6.1.1.5. Приходи и примици на фонду (05)

Фонд (05) је фонд за посебне пројекте у оквиру којег се евидентирају финансијске трансакције по основу прихода и финансирања посебних пројеката и Фонда солидарности.

У оквиру фонда (05) исказани су приходи (88.778.520 КМ) и примици (104.740.363 КМ).

Приходи се највећим дијелом односе на грантове (42.521.578 КМ) и трансфере између или унутар јединица власти (46.157.791 КМ).

Грантови се највећим дијелом односе на прву траншу финансијске помоћи IPA III пројекта за 2023. годину (40.661.706 КМ) у складу са Одлуком Владе Републике Српске о прихватању финансијских средстава по основу енергетске подршке БиХ и грантове уплаћене Министарству за просторно уређење, грађевинарство и екологију (1.558.718 КМ).

Трансфери између или унутар исте јединице власти се највећим дијелом односе на трансфер Фонду солидарности (8.000.000 КМ), Компензационом фонду (14.620.227 КМ) и трансфере евидентирани код буџетских корисника изван ГКТ у износу од 23.447.814 КМ од којих 19.681.566 КМ код ЈУ „Воде Српске“ и 3.755.119 КМ код Јединице за координацију пољопривредних пројеката.

Примици се односе на примитке од задуживања (100.552.348 КМ) и остале примитке (4.188.015 КМ).

Примици од задуживања се највећим дијелом односе на примитке од задуживања по Пројекту коридор Vc-обилазница Добој (29.492.294 КМ), Пројекту мјере заштите од поплава у Републици Српској (23.469.960 КМ), Пројекту болница/Б у Републици Српској (15.646.640 КМ), Пројекту Водовод и канализација Републике Српске (12.008.796 КМ), Пројекту реструктурирања ЈП „Жељезнице“ а.д. Добој (7.823.320 КМ) и по пројектима у пољопривреди који се имплементирају преко Јединице за координацију пољопривредних пројеката (7.462.084 КМ).

Примици од задуживања код других буџетских корисника исте јединице власти у износу од 2.410.000 КМ су исказани код ЈУ „Воде Српске“ по основу позајмица од стране Министарства финансија Републике Српске, а на основу одлука Владе.

Остали примици се највећим дијелом односе на примитке по основу ПДВ-а (3.968.785 КМ).

6.1.2. Расходи и издаци

Расходи и издаци на нивоу Консолидованог извјештаја буџета у ПИФ-у су исказани у износу од 5.951.225.473 КМ у износу од 104.645.998 КМ и расходи и издаци послје елиминације износе 5.846.579.475 КМ. Расходи су исказани у износу од 4.511.830.554 КМ и издаци у износу од 1.334.748.921 КМ. Расходе чине текући расходи (осим расхода обрачунског карактера) у износу од 4.146.516.776 КМ и трансфери између и унутар јединица власти (365.313.778 КМ). Издатке чине издаци за нефинансијску имовину (232.520.002 КМ), финансијску имовину (42.205.226 КМ), отплату дугова (984.695.417 КМ) и остали издаци (75.328.276 КМ).

Буџетски расходи и издаци у ПИБ-у 01 су исказани у укупном износу од 5.464.683.714 КМ, што је 99% у односу на Ребаланс буџета. Односе се на текуће расходе (осим расхода обрачунског карактера) у износу од 3.831.657.018 КМ, трансфере између и унутар јединица власти (419.724.652 КМ), издатке за нефинансијску имовину (180.906.747 КМ), издатке за нефинансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти (441.646 КМ), издатке за финансијску имовину (2.048.364 КМ), издатке за отплату дугова (983.435.377 КМ) и остале издатке (46.469.910 КМ).

Буџетски расходи и издаци у ПИБ-у 02 су исказани у укупном износу од 195.525.110 КМ, што је 71% у односу на Ребаланс буџета. Односе се на текуће расходе (осим расхода обрачунског карактера) у износу од 170.390.492 КМ, трансфере између и унутар јединица власти (124.077 КМ), издатке за нефинансијску имовину (6.692.219 КМ), издатке за финансијску имовину (200 КМ) и остале издатке (18.318.122 КМ). У оквиру буџетских расхода и издатака исказани су расходи у оквиру појединачних буџетских корисника и општи расходи Републике по основу личних примања, грантова, субвенција, дознака, трансфера, издатака за нефинансијску и финансијску имовину, издатака за отплату дугова и осталих издатака, као и остала буџетска потрошња по основу отплате дугова, јавних инвестиција и осталих расхода и издатака.

У периоду од 01.01-31.12.2023. године по основу рјешења Владе (30), предсједника Владе (143) и министра финансија (19) одобрено је коришћење буџетске резерве у износу од 9.989.941 КМ. На основу наведених рјешења вршене су реалокације буџетским корисницима за подршку у реализацији инвестиција, организацији манифестација и активности у складу са њиховим надлежностима и средства додијељења удружењима грађана.

6.1.2.1. Расходи за лична примања

Расходи за лична примања запослених су исказани на фонду (01) у износу од 1.104.317.507 КМ, а на фондовима (02-05) у износу од 32.668.729 КМ. Односе се на расходе за бруто плате запослених (1.064.115.134 КМ), бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада (38.636.226 КМ), накнаде плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата (23.578.320 КМ) и расходе за отпремнине и једнократне помоћи (бруто) у износу од 10.656.556 КМ.

У структури расхода за лична примања највеће учешће имају институције у надлежности Министарства просвјете и културе (укључујући и Министарство) 39%, Министарство унутрашњих послова 21%, институције правосуђа (укључујући Министарство) 11% и високог образовања и студентских центара 9%.

Министарство за научнотехнолошки развој и високо образовање је за систематизоване послове ангажовало савјетника министра по основу уговора о допунском раду, Министарство трговине и туризма је за једног запосленог вршило исплату додатка на мјесечном нивоу по основу прековременог рада, а Угоститељски сервис и Републичка управа цивилне заштите су за одређена радна мјеста одредили веће коефицијенте од прописаних, што није у складу чланом 1., 6., 12., 13. став (1), 17. и 18. Закона о платама запослених у органима управе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 66/18, 105/19, 119/21, 68/22 и 132/22).

Републичка управа цивилне заштите је рад викендом евидентирала као рад на државни празник те је примијењен обрачун плате увећан за 50%, односно за додатних 35% за ноћне сате за све запослене, а вршене су и исплате запосленима

у виду накнаде за смјештај у Сектору за деминирање приликом рада на терену, што није у складу са чланом 17. Закона о платама запослених у органима управе и Посебним колективним уговором за запослене у органима управе.

Код Министарства здравља и социјалне заштите, расходи за накнаду плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата који се не рефундирају су више исказани, док су потраживања по основу накнада плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата која се рефундирају, мање исказана у износу од 32.919 КМ, јер нису подношени захтјеви за признавање права за рефундацију накнаде плата и захтјеве за требовање средстава, што није у складу са чланом 71. и 91. став (4) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Код ЈУ Медицинска школа Добој расходи за бруто плате запослених су мање исказани за 47.704 КМ, док су издаци за накнаде плате за родитељско одсуство у износу од 39.845 КМ, потраживања по основу рефундација из доприноса за дјечију заштиту у износу од 47.767 КМ, разграничења по основу неизмирених обавеза за бруто накнаде плата у износу од 11.723 КМ и финансијски резултат претходне године у износу од 11.785 КМ више исказани, јер је Школа за накнаду плата за вријеме коришћења породилског односно родитељског одсуства признала обавезу Јавног фонда за дјечију заштиту иако исти није признао право на рефундацију, што није у складу са чланом 80. и 93. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Код Министарства рада и борачко инвалидске заштите расходи за отпремнине и расходи за услуге одржавања рачунарских програма у износу од 26.826 КМ су исказани више, а финансијски резултат ранијих година мање, јер су у оквиру текућих расхода евидентирани расходи из ранијег периода, што није у складу са чланом 93. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Код Републичког секретаријата за расељена лица и миграције расходи трошкова мобилних телефона који иду на терет запослених по основу потрошње изнад ограничења су исказани у оквиру бруто плата запослених у износу од 13.545 КМ, односно нису исказана потраживања од запослених по том основу, што није у складу са чланом 91. став (2) и 68. став (1) и (4) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

6.1.2.2. Расходи по основу коришћења роба и услуга

Расходи по основу коришћења роба и услуга на фонду (01) су исказани у износу од 160.433.100 КМ, а на фондовима (02-05) у износу од 65.073.514 КМ, док је у процесу консолидације извршена елиминација у износу од 69.000 КМ. Односе се на расходе по основу закупа пословних објеката и простора, канцеларијске и комуникационе опреме, превозних средстава и др. (5.837.600 КМ), утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга (трошак електричне енергије, централно гријање, трошак угља и дрвета, услуге водовода, канализације и одвоза смећа, услуге коришћења интернета, фиксних и мобилних телефона, за поштанске услуге и др.) у износу од 45.936.696 КМ, режијског материјала (компјутерски материјал, обрасци и папир, регистратори, фасцикле и омоти, материјал за одржавање чистоће, службена гласила, књиге и остали канцеларијски и режијски материјал) у износу од 14.659.444 КМ, материјала за посебне намјене (медицински и лабораторијски материјал, материјал за образовање, науку, културу и спорт, специјални материјал и остали материјал за посебне намјене) у износу од 5.786.190

КМ, текућег одржавања зграда и опреме у износу од 12.905.183 КМ, путовања и смјештаја (смјештај и храна на службеним путовањима запослених, смјештај народних посланика за вријеме трајања сједница, утрошак бензина, нафте и млазног горива, јавни превоз и превоз личним возилом) у износу од 13.017.438 КМ, стручних услуга (финансијског посредовања, осигурања, информисаности и медија, правне и административне услуге, услуге вјештачења и процјене, компјутерске и остале стручне услуге) у износу од 45.842.431 КМ, услуга одржавања јавних површина и заштите животне средине у износу од 425.837 КМ и остале непоменуће расходе (брuto накнаде за рад ван радног односа – уговори о дјелу, привремени и повремени послови, брuto накнаде скупштинским посланицима и одборницима, члановима комисија, одбора и радних група, затим расходи по основу репрезентације, пореске и непореске накнаде на терет послодавца, расходи за стручно усавршавање запослених и остали непоменући расходи) у износу од 81.095.795 КМ.

У структури расхода по основу коришћења роба и услуга највеће учешће имају институције основног, средњег, специјалног и умјетничког образовања, ћачки домови, институције културе и други корисници у надлежности Министарства просвјете и културе 17%, институције високог образовања и студентских центара 12%, институције правосуђа 8% и Министарство унутрашњих послова 8%.

Министарство унутрашњих послова је умјесто стварно насталих расхода (који захтјевају одлив новчаних средстава) у износу од 5.759.824 КМ (расходи брuto накнада трошкова и осталих личних примања запослених 1.086.550 КМ, енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга 2.287.993 КМ, режијског материјала 588.424 КМ, текућег одржавања 1.164.841 КМ, по основу путовања и смјештаја 399.402 КМ, остали некласификовани расходи 176.019 КМ, закупа 56.043 КМ и остали расходи 552 КМ) исказало остале расходе обрачунског карактера. Наведени расходи нису исказани у складу са чланом 90. и 100. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике. Из претходно наведеног произилази да су остали расходи обрачунског карактера исказани више за 5.759.824 КМ, за колико је мање исказано извршење буџета 2023. године, тј. за колико су мање исказани расходи за лична примања и расходи по основу коришћења робе и услуга. За наведени износ је буџетски дефицит исказан мање (тачка б.1.3. извјештаја).

Код Републичке управе цивилне заштите дио рачуна није признат у периоду настанка обавезе (дио рачуна из 2024. године, евидентиран је у 2023. години, а дио из 2023. у 2022. години), па су расходи роба и услуга и обавезе из пословања исказани у већем износу за 32.230 КМ, за колико је финансијски резултат текуће године исказан мање, док су издаци за набавку превозних средстава исказани мање за износ од 78.519 КМ, што није у складу са чланом 93. став (2) и 96. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Код Пореске управе, средства у износу од 291.658 КМ остварена од трошкова утврђених у поступку принудне наплате (фонд 02) су распоређена и утрошена за измирење обавеза према добављачима које су настале у 2023. години по основу расхода за услуге одржавања чистоће (146.154 КМ) и расхода за поштанске услуге (145.504 КМ) који припадају фонду 01, што није у складу са чланом 3. Уредбе о распореду и намјени средстава од трошкова принудне наплате („Службени гласник Републике Српске“ број 88/13) којом је прописана намјена коришћења наведених средстава.

Ступањем на снагу Закона о пореском поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 78/20 и 37/22) наведена Уредба о распореду и намјени средстава од трошкова принудне наплате је престала важити, а није донесена нова Уредба о распореду и намјени средстава од трошкова поступка принудне наплате како је то прописано чланом 122. наведеног Закона.

Због различитог приступа у књиговодственом евидентирању прекорачења расхода за услуге коришћења мобилних телефона у ВПН мрежи (расходи који иду на терет запослених по основу потрошње изнад ограничења), књиговодствене евиденције код буџетских корисника по наведеном пословном догађају нису уједначене.

Препоручује се Влади Републике Српске да обезбиједи да се донесе Уредба о распореду и намјени средстава од трошкова поступка принудне наплате у складу са чланом 122. Закона о пореском поступку Републике Српске.

Препоручује се Министарству финансија да обезбиједи да се донесе инструкција за књиговодствено евидентирање расхода за услуге коришћења мобилних телефона у ВПН мрежи који иду на терет запослених по основу потрошње изнад ограничења.

6.1.2.3. Расходи финансирања и други финансијски расходи

Расходи финансирања и други финансијски трошкови су исказани у износу од 188.338.758 КМ. На фонду (01) исказани су у износу од 188.087.532 КМ, а на фондовима (02-05) у износу од 251.226 КМ. Највећим дијелом се односе на расходе по основу камата на ХоВ (96.376.636 КМ), камата за примљене зајмове у земљи (3.826.099 КМ), камата на примљене зајмове из иностранства (73.959.529 КМ) и трошкове сервисирања примљених зајмова (13.919.711 КМ).

Расходи по основу камата на ХоВ се односе на расходе по основу камата на обвезнице у земљи емитоване јавном понудом (55.082.968 КМ), камата на обвезнице емитоване по Закону о унутрашњем дугу („Службени гласник Републике Српске“ број 1/12, 28/13, 59/13 и 44/14) у износу од 2.243.257 КМ, камата на обвезнице у иностранству (36.754.040 КМ) и камата по основу трезорских записа (2.296.371 КМ).

Расходи по основу камата за примљене зајмове у земљи највећим дијелом се односе на камате по основу првог дугорочног кредитног задуживања Републике Српске у 2019. години (1.231.121 КМ) и првог дугорочног кредитног задуживања Републике Српске у 2020. години (1.337.049 КМ).

Расходи по основу камата на примљене зајмове из иностранства се односе на расходе камата по кредитима који су примљени од страних влада (14.388.522 КМ), међународних организација (14.728.483 КМ) и страних финансијских институција у износу од 44.842.524 КМ (ЕИВ 20.777.054 КМ, ЕБРД 3.004.129 КМ, WB IDA 5.178.912 КМ, IFAD 582.761 КМ, СЕВ 565.680 КМ, KFW 120.010 КМ, ОПЕС 99.895 КМ и WB IBRD 14.514.083 КМ).

У оквиру трошкова сервисирања примљених зајмова исказана је плаћена комисиона провизија на одобрена, а неповучена кредитна средства у 2023. години (1.720.716 КМ).

6.1.2.4. Субвенције

Субвенције су исказане у износу од 244.866.429 КМ. На фонду (01) исказане су у износу од 224.165.138 КМ, а на фондовима (02-05) у износу од 20.701.291 КМ, док је у процесу консолидације извршена елиминација у износу од 1.035.267 КМ.

Највећим дијелом су исказане код Агенције за аграрна плаћања (179.998.781 КМ), Компензационог фонда (37.560.923 КМ), Министарства привреде и предузетништва (16.519.859 КМ), Министарства саобраћаја и веза (11.633.500 КМ, од чега 10.000.000 КМ за ЈП „Жељезнице“ а.д. Добој по основу уговора о финансирању жељезничке инфраструктуре и жељезничког путничког саобраћаја), Генералног секретаријата Владе (7.850.000 КМ), Фонда солидарности (6.000.815 КМ), Фонда за професионалну рехабилитацију и запошљавање инвалида Приједор (6.643.756 КМ), Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде (3.398.971 КМ), Министарства породице, омладине и спорта (2.174.861 КМ) и Министарства трговине и туризма (1.329.166 КМ).

Код Агенције за аграрна плаћања више су исказане субвенције за износ од 11.209.776 КМ, за колико су у мањем износу исказани грантови (8.754.925 КМ) и трансфери (1.071.195) као и расходи по основу коришћења роба и услуга (1.383.656 КМ) по основу додјеле средстава намијењених подстицању развоја пољопривреде и села која немају карактер субвенција, већ горе наведених мање исказаних позиција, што није у складу са чланом 92., 94., 95. и 102. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

6.1.2.5. Грантови

Грантови су исказани у износу од 326.539.318 КМ. На фонду (01) су исказани у износу од 163.128.492 КМ, а на фондовима (02-05) у износу од 163.410.826 КМ, док је у процесу консолидације извршена елиминација у износу од 23.500 КМ. Због погрешне економске класификације, грантови су исказани у мањем износу за 8.809.025 КМ (тачка 6.1.2.4. и 6.1.2.5. извјештаја).

Грантови дати у иностранство су исказани у износу од 710.877 КМ, а највећим дијелом су евидентирани код Природно-математичког факултета Универзитета у Бањој Луци (279.890 КМ) и Републичког секретаријата за вјере (306.176 КМ).

Грантови у земљи су исказани у износу 325.828.441 КМ, а од тога је на фонду (01) исказано 162.758.421 КМ и највећим дијелом се односе на грантове по пројектима јавних инвестиција на основу одлука Владе, а подразумијевају улагања у повећање вриједности нефинансијске имовине кроз стицање инфраструктуре од општег значаја, локалне инфраструктуре, грађевинских објеката, земљишта и опреме (41.474.979 КМ), код Министарства здравља и социјалне заштите у износу од 68.928.432 КМ (од чега грант УКЦ-у 49.000.000 КМ за обезбјеђење континуираног пословања и неометаног пружања здравствене заштите становништву и ЈЗУ Институт за јавно здравство 4.380.000 КМ за финансирање програма обавезне имунизације становништва), Министарства породице, омладине и спорта у износу од 22.590.614 КМ (од чега 21.681.045 КМ чине грантови спортским и омладинским организацијама и удружењима), Министарства привреде и предузетништва у износу од 14.021.864 КМ (од чега 13.498.697 КМ по основу подршке развоју привреде и побољшања ефикасности пословања и увођења нових технологија) и Министарства управе и локалне самоуправе у износу од 4.978.800 КМ (од чега 4.648.800 КМ чине текући грантови политичким организацијама).

Код Министарства трговине и туризма грантови су исказани у мањем износу за 54.100 КМ за колико су остали расходи обрачунског карактера исказани у већем износу, јер су грантови (који захтјевају одлив новчаних средстава) класификовани на расходе обрачунског карактера, што није у складу са чланом 95. и 100. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног

плана за буџетске кориснике. За наведени износ мање је исказано извршење буџета 2023. године, односно мање је исказан буџетски дефицит (тачка 6.1.3. извјештаја).

Грантови у оквиру фонда (02) су исказани у износу од 149.285.355 КМ, а највећим дијелом се односе на грантове евидентирание на осталој буџетској потрошњи у износу од 148.655.849 КМ (односи се на пренос средстава од путарина ЈП „Аутопутеви“ и ЈП „Путеви“).

Грантови у оквиру фонда (03) су исказани у износу од 249.660 КМ.

Грантови у оквиру фонда (05) су исказани у износу од 12.114.658 КМ, а највећим дијелом се односе на грантове одобрене Фонду за заштиту животне средине и енергетску ефикасност са кода остале буџетске потрошње (8.099.394 КМ) за пројекте подршке мјерама енергетске ефикасности за микро, мала и средња предузећа и код Јединице за координацију пољопривредних пројеката (2.739.436 КМ) за пројекте у области пољопривреде, сеоског предузетништва и за заштиту од поплава.

6.1.2.6. Дознаке

Дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова су исказане у укупном износу од 404.015.960 КМ, од чега на фонду (01) у износу од 371.311.884 КМ, а износ од 32.704.076 КМ исказан је на осталим рачуноводственим фондовима. У поступку консолидације елиминисан је износ од 406.035 КМ. Дознаке се односе на дознаке грађанима које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова (391.465.261 КМ) и дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова (12.550.699 КМ).

Дознаке грађанима се највећим дијелом односе на текуће инвалидине (181.465.239 КМ), помоћи породицама палих бораца, ратних војних инвалида и цивилних жртава рата (930.010 КМ), текуће дознаке за мјесечни борачки додатак у износу од (101.235.779 КМ), помоћи незапосленим родитељима са четворо или више дјеце (55.702.127 КМ), текуће дознаке за куповину ортопедских помагала (2.125.263 КМ), текуће дознаке за унапређење материјалног положаја бораца са навршених 65 година живота (2.901.259 КМ), текуће мјесечне дознаке за незапослене демобилисане борце млађе од 60 година живота од прве до пете категорије (8.515.264 КМ), новчану помоћ сиромашним потрошачима/угроженим домаћинствима за трошкове гријања, а у циљу ублажавања негативних социо-економских утицаја енергетске кризе 8.511.481 КМ и дознаке грађанима у области науке, технологије, образовања и друго (3.050.614 КМ).

Министарство рада и борачко-инвалидске заштите је умјесто стварно насталих расхода који захтијевају одлив новчаних средстава за обрачунати борачки додатак за 2023. годину 632.820 КМ, одликовања за 2023. годину 5.184.782 КМ и трансфере Фонду здравственог осигурања за здравствену заштиту и здравствено осигурање - партиципације у износу од 7.160.273 КМ исказало остале расходе обрачунског карактера у износу од 12.977.875 КМ. Наведени расходи не представљају расходе обрачунског карактера, како је прописано чланом 96. став (2), 100. и 102. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике. Из претходно наведеног произилази да су остали расходи обрачунског карактера исказани више за 12.977.875 КМ, за колико је мање исказано извршење буџета 2023. године, тј. за колико су мање исказане текуће дознаке 5.817.602 КМ и трансфери фондовима обавезног социјалног осигурања

7.160.273 KM. За наведени износ је буџетски дефицит исказан мање (тачка 6.1.3. извјештаја).

Код Републичког секретаријата за расељена лица и миграције расходи по основу дознака на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова и обавезе су исказани мање за износ од 292.237 KM, јер расходи и обавезе које су произашле из потписаних Протокола о лијечењу пацијената (повратника) за Кантон 1 и Кантон 10 у Федерацији БиХ у ЈЗУ УКЦ и Болници „Др Младен Стојановић“ Приједор нису признати и евидентирани, што није у складу са чланом 81. и 96. став (1) и (3) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике се односе на дознаке установама социјалне заштите за смјештај штићеника (7.000.000 KM), пружаоцима услуга социјалне заштите, ученицима, студентима и појединцима из области науке и културе (4.780.548 KM) и другим корисницима (770.152 KM).

Дознаке на име социјалне заштите које исплаћују институције обавезног социјалног осигурања су исказане у износу од 1.615.629.284 KM, а односе се на дознаке по основу пензијског осигурања.

6.1.2.7. Расходи из трансакција размјене између или унутар исте јединице власти

Расходи из трансакција размјене између или унутар исте јединице власти су исказани у износу од 389.233 KM. У поступку консолидације елиминисан је износ од 245.946 KM и расходи из трансакција размјене након елиминација износе 143.287 KM.

Расходи из трансакција размјене између јединица власти су исказани у износу од 143.287 KM, на фонду (01) у износу од 33.135 KM, фонду (02) у износу од 103.331 KM и фонду (03) у износу од 6.821 KM.

Расходи из трансакција размјене унутар исте јединице власти су исказани у износу од 245.946 KM који су у поступку консолидације елиминисани.

6.1.2.8. Расходи по судским рјешењима

Расходи по судским рјешењима су исказани у износу од 6.024.692 KM, а односе се на расходе по основу исплате главнице дуга по судским рјешењима, камата, адвокатских и правних услуга и остале расходе по судским рјешењима. Најзначајнији износи су исказани на организационим кодовима остала буџетска потрошња (3.172.390 KM), унутрашњи дуг (667.813 KM), РУГИПП-а (346.191 KM) и ЈУ „Воде Српске“ (936.763 KM).

6.1.2.9. Трансфери између и унутар јединица власти

Трансфери између и унутар јединица власти су исказани у износу од 460.438.544 KM. На фонду (01) исказан је износ од 419.724.652 KM, а на фондовима (02-05) износ од 40.713.892 KM. У поступку консолидације извршена је елиминација у износу од 95.124.766 KM.

Трансфери између различитих јединица власти су исказани у износу од 365.313.778 KM, а односе се на трансфере ЈЛС (73.997.282 KM), фондовима обавезног социјалног осигурања (291.036.073 KM) и трансфере нивоу БиХ (280.423 KM). Исти су због погрешне економске класификације исказани у мањем износу за 8.531.468 KM (тачка 6.1.2.4. и 6.1.2.6. извјештаја).

Трансфери ЈЛС највећим дијелом се односе на трансфере исказане код Министарства здравља и социјалне заштите (54.074.208 КМ) по основу имплементације Закона о социјалној заштити (39.718.222 КМ), по основу права на личну инвалиднину (14.173.088 КМ) и друго (182.898 КМ), Службе председника (5.127.031 КМ) по пројектима подршке хуманитарним и друштвено корисним акцијама (2.550.031 КМ) и пројекту подршке за изградњу, адаптацију и опремање објеката за дјецу и омладину (2.577.000 КМ), Министарства управе и локалне самоуправе по основу помоћи неразвијеним и изразито неразвијеним општинама (3.465.700 КМ), Јавних инвестиција по пројектима утврђеним Одлуком о одређивању приоритетних пројеката из Програма јавних инвестиција Републике Српске за финансирање из буџета са расподјелом средстава (2.671.377 КМ) и Компензационог фонда (2.927.424 КМ).

Трансфери фондовима обавезног социјалног осигурања се највећим дијелом односе на трансфере према ЈУ Јавном фонду за дјечију заштиту (40.745.242 КМ), Фонду здравственог осигурања (236.919.447 КМ), од чега 145.900.000 КМ за покриће обавеза по основу права на здравствену заштиту лица по Закону о здравственом осигурању, 67.260.116 КМ за посебан програм лијекова за ријетке болести и 9.030.363 КМ по основу Протокола о измирењу дуга Фонда здравственог осигурања према Здравственој установи „Fresenius Medical Care“ за услуге дијализе и Заводу за запошљавање 12.790.284 КМ који се највећим дијелом односе на трансфере дате од Министарства рада и борачко-инвалидске заштите у износу од 10.723.278 КМ.

Код Министарства породице, омладине и спорта трансфери и обавезе по основу трансфера између различитих јединица власти су исказани у мањем износу за 300.000 КМ, јер расходи и обавезе по основу трансфера према Јавној установи Јавни фонд за дјечију заштиту нису признати и евидентирани, што није у складу са чланом 82. и 93. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.1.2.10. Издаци за нефинансијску имовину

Издаци за нефинансијску имовину су исказани у износу од 232.520.002 КМ. На фонду (01) исказан је износ од 180.906.747 КМ, а на фондовима (02-05) исказано је 51.613.255 КМ. Највећим дијелом се односе на издатке за изградњу и прибављање зграда и објеката (116.311.696 КМ), инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију зграда и објеката (15.744.489 КМ), набавку постројења и опреме (42.838.550 КМ), нематеријалну произведену имовину (34.554.236 КМ), нематеријалну непроизведену имовину (4.125.187 КМ) и за залихе материјала, робе и ситног инвентара, амбалаже и сл. (17.769.114 КМ).

Издаци за изградњу и прибављање зграда и објеката су највећим дијелом исказани код Министарства здравља и социјалне заштите (89.095.105 КМ) по основу уплата рата по уговорима извођачима радова у склопу пројеката изградње болница, ЈУ Воде Српске 14.487.978 КМ по Пројекту Мјере заштите од поплава, Јединице за координацију пољопривредних пројеката (3.821.928 КМ, од чега се 2.156.328 КМ односи на изградњу система за наводњавање у Бијељини), на организационом коду јавних инвестиција из средстава буџета (2.967.509 КМ, од чега 2.000.000 КМ по основу изградње зграде Факултета физичког васпитања и спорта Универзитета у Источном Сарајеву) и код МУП-а (2.249.825 КМ).

Код МУП-а издаци за изградњу и прибављање зграда и објеката су исказани мање за износ од 467.470 КМ, јер примљене ситуације по основу извршених улагања у изградњу и опремање Интерната зграде полицијске академије у износу од 90.983 КМ и изградњу објекта за потребе Полицијске управе Источно Сарајево у износу од

376.487 КМ, нису исказани на издацима за нефинансијску имовину, што није у складу са чланом 104. и 105. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Издаци за инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију зграда и објеката су највећим дијелом исказани на организационом коду јавних инвестиција (8.197.755 КМ) од чега се највећи дио односи на изградњу Студентског центра у Лукавици 3.347.755 КМ и реконструкцију објекта Ректората и Музичке академије Универзитета у Источном Сарајеву 3.581.909 КМ.

На организационом коду Јавних инвестиција, издаци за реконструкцију и адаптацију зграда и објеката исказани су у мањем износу за 1.085.826 КМ (шире објашњено у тачки 3.5. овог Извјештаја).

Издаци за набавку постројења и опреме су највећим дијелом исказани на организационом коду јавних инвестиција (8.610.024 КМ, од чега се 3.526.207 КМ односи на набавку хардвера за потребе фиксализације), код МУП-а (7.512.792 КМ, од чега се на набавку моторних возила односи 1.865.872 КМ, комуникациону и рачунарску опрему 1.201.548 КМ и полицијску опрему 2.958.102 КМ), ЈУ „Воде Српске“ 4.306.311 КМ (највећи дио се односи на Пројекат Мјере заштите од поплава), Министарства просвјете и културе и институција образовања и културе 5.139.148 КМ (од чега се 3.504.481 КМ односи на Министарство по основу реализације пројекта Опремање васпитно-образовних установа у Републици Српској рачунарском опремом и софтвером), Министарства здравља (2.317.139 КМ, од чега се 1.186.400 КМ односи на набавку моторних возила) и код институција високог образовања 2.133.907 КМ.

Код Републичке управе цивилне заштите, издаци за набавку превозних средстава исказани су у мањем износу за 78.519 КМ (шире објашњено у тачки 6.1.2.2. овог Извјештаја).

Издаци за нематеријалну произведену имовину су највећим дијелом исказани на коду Јавних инвестиција (25.410.366 КМ) по основу реализације пројекта успостављања Система за управљање фиксализацијом у Републици Српској – улагања у софтвер који је у надлежности Пореске управе и код Министарства финансија (6.366.270 КМ, од чега се 6.338.365 КМ односи на издатке за рачунарски програм за надзор над приређивањем игара на срећу).

Издаци за нематеријалну непроизведену имовину највећим дијелом су исказани код Генералног секретаријата Владе (2.393.183 КМ) за набавку лиценци, Службе за заједничке послове (938.422 КМ) за продужење трајности временских лиценци и произвођачке подршке за активну мрежну опрему и система слабе струје и код Министарства финансија (543.566 КМ) за набавку Oracle лиценци.

Издаци за залихе материјала, робе и ситног инвентара, амбалаже и сл. највећим дијелом су исказани код здравствених установа 3.899.836 КМ, од чега у ЈЗУ Завод за трансфузијску медицину 3.229.222 КМ, студентских центара 2.941.824 КМ, казнено-поправних завода 4.194.605 КМ, Угоститељског сервиса Владе 2.175.279 КМ и институција образовања и културе 835.267 КМ.

6.1.2.11. Издаци за нефинансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти

Издаци за нефинансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти су исказани у износу од 441.646 КМ, на фонду (01). Евидентирани су на

организационим кодовима КПЗ по основу односа (транзакција) са њиховим ПЈ, те су у цјелости елиминисани приликом консолидације.

6.1.3. Буџетски резултат (суфицит/дефицит)

У обрасцу ПИБ 01 (буџет у ужем смислу – фонд 01) исказан је буџетски дефицит у износу од 257.864.343 КМ који представља збир бруто буџетског дефицита у износу од 80.556.135 КМ и нето издатака за нефинансијску имовину исказан у негативном износу од 177.308.208 КМ. Исказани бруто буџетски дефицит представља разлику између буџетских прихода (4.170.825.535 КМ) и буџетских расхода (4.251.381.670 КМ), а нето издаци за нефинансијску имовину исказани у напријед наведеном негативном износу представљају разлику између примитака (4.040.185 КМ) и издатака за нефинансијску имовину (181.348.393 КМ).

У Напоменама уз Консолидовани годишњи финансијски извјештај објелодањено је да износ исказаног дефицита у обрасцу ПИБ 01 треба увећати за 19.786.840 КМ по основу укалкулисаних обавеза евидентираних у оквиру расхода обрачунског карактера.

По налазу ревизије буџетски дефицит у обрасцу ПИБ 01 је потребно кориговати на више за 22.010.893 КМ, по основу мање исказаних текућих расхода 19.786.840 КМ (који су евидентирани у оквиру расхода обрачунског карактера), издатака за нефинансијску имовину (1.631.815 КМ), трансфера између или унутар јединица власти (300.000 КМ) и дознака на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова (292.238 КМ).

У обрасцу ПИБ 02 (фонд 02) исказан је буџетски суфицит у износу од 4.168.839 КМ који представља збир бруто буџетског суфицита у износу од 7.376.566 КМ и нето издатака за нефинансијску имовину исказаних у негативном износу од 3.207.727 КМ. Исказани бруто буџетски суфицит представља разлику између буџетских прихода (177.891.135 КМ) и буџетских расхода (170.514.569 КМ), а нето издаци за нефинансијску имовину исказани у негативном износу представљају разлику између примитака (3.484.492 КМ) и издатака за нефинансијску имовину (6.692.219 КМ).

Суфицит корисника фонда 02, који послују ван ГКТ и за које се не врши званично усвајање планираног буџета, у 2023. години износио је 1.640.404 КМ.

У обрасцу ПИФ исказан је буџетски дефицит у износу од 300.555.433 КМ који представља збир бруто буџетског дефицита у износу од 78.727.671 КМ и нето издатака за нефинансијску имовину исказаних у негативном износу од 221.827.762 КМ. Исказани бруто буџетски дефицит представља разлику између буџетских прихода (4.433.102.883 КМ) и буџетских расхода (4.511.830.554 КМ), а нето издаци за нефинансијску имовину исказани у негативном износу представљају разлику између примитака (10.692.242 КМ) и издатака за нефинансијску имовину (232.520.003 КМ).

По налазу ревизије буџетски дефицит у обрасцу ПИФ је потребно кориговати на више за 22.209.469 КМ, по основу мање исказаних текућих расхода 19.985.416 КМ (који су евидентирани у оквиру расхода обрачунског карактера), издатака за нефинансијску имовину (1.631.815 КМ), трансфера између или унутар јединица власти (300.000 КМ) и дознака на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова (292.238 КМ).

6.1.4. Нето финансирање

Нето финансирање у обрасцу ПИБ 01 је исказано у износу од 82.774.881 КМ, а представља збир примитака по основу финансијске имовине (98.742.981 КМ),

Извјештај о проведеној финансијској ревизији Консолидованог годишњег финансијског извјештаја за кориснике буџета Републике Српске за период 01.01-31.12.2023. године

задуживања (806.831.729 KM) и осталих примитака (43.604.060 KM) умањен по основу издатака за финансијску имовину (2.048.364 KM), издатака за отплату дугова (983.435.377 KM) и осталих издатака (46.469.910 KM).

Нето финансирање у обрасцу ПИБ 02 је исказано у износу од 22.356.742 KM, а представља збир примитака по основу финансијске имовине (189.000 KM), осталих примитака (26.566.004 KM) и расподјеле суфицита из ранијих периода (13.920.060 KM) умањен по основу издатака за финансијску имовину (200 KM) и осталих издатака (18.318.122 KM).

Нето финансирање у обрасцу ПИФ је исказано у износу од 5.708.277 KM, а представља збир примитака по основу финансијске имовине (102.447.758 KM), задуживања (906.091.066 KM), осталих примитака (74.061.756 KM) и расподјеле суфицита из ранијих периода (13.920.060 KM) умањен по основу издатака за финансијску имовину (42.205.226 KM), за отплату дугова (984.695.417 KM) и осталих издатака (75.328.275 KM).

6.1.4.1. Издаци за финансијску имовину

Издаци за финансијску имовину су исказани у укупном износу од 44.615.226, а приликом консолидације елиминисан је износ од 2.410.000 KM, па издаци за финансијску имовину након консолидације износе 42.205.226 KM. На фонду (01) исказан је износ од 2.048.364 KM, а на фондовима (02-05) износ од 42.566.862 KM. Највећим дијелом се односе на издатке за хартије од вриједности (1.000.000 KM), издатке за акције и учешћа у капиталу (682.100), дате зајмове (33.245.092 KM), финансијску имовину из трансакција с другим јединицама власти (7.278.034 KM) и за финансијску имовину из трансакција с буџетским корисницима исте јединице власти (2.410.000 KM).

Издаци за хартије од вриједности (изузев акција) исказани су у износу од 1.000.000 KM и у цјелости се односе се на куповину обвезница „Наша банка“ а.д. Бања Лука.

Издаци за акције и учешћа у капиталу се највећим дијелом односе на издатке исказане код Министарства трговине и туризма (680.000 KM) по основу додатног улога у привредно друштво „Андрићград“ д.о.о. Вишеград.

Издаци за дате зајмове највећим дијелом се односе на зајмове дате јавним предузећима из ино-кредитних средстава 29.879.099 KM, од чега се 29.492.294 KM односи на ЈП „Аутопутеви“ из кредита ЕБРД-а по пројекту коридор-обилазница Vc Добој.

Издаци за финансијску имовину из трансакција с другим јединицама власти се односе на издатке по основу зајмова датих ЈЛС (6.911.570 KM) по Пројекту Водовод и канализација Републике Српске од чега се највећи дио односи на Град Приједор 1.747.943 KM и Општину Теслић 4.103.307 KM.

Издаци за финансијску имовину из трансакција с буџетским корисницима исте јединице власти прије елиминације су износили 2.410.000 KM. Односе се на позајмљена средства ЈУ „Воде Српске“ за измирење обавеза за ПДВ према извођачима радова, по Пројекту Мјере заштите од поплава. У процесу консолидације наведени издаци су у цјелости елиминисани.

6.1.4.2. Издаци за отплату дугова

Издаци за отплату дугова су исказани у износу од 986.537.128 KM. У поступку консолидације елиминисан је износ од 1.841.711 KM и након елиминације износе 984.695.417 KM. Односе се на издатке за отплату главнице по ХоВ (571.806.122 KM),

отплату главнице примљених зајмова у земљи (47.528.144 КМ), отплату главнице зајмова примљених из иностранства (359.431.797 КМ), отплату осталих дугова (5.929.354 КМ) и за отплату дугова према другим буџетским корисницима исте јединице власти (1.841.711 КМ).

Издаци за отплату главнице по ХоВ се односе на отплату главнице по обвезницама у иностранству (328.579.440 КМ), отплату главнице по обвезницама емитованим у земљи јавном понудом (113.120.080 КМ), отплату главнице по обвезницама у земљи емитованим за измирење обавеза по Закону о унутрашњем дугу (44.456.017 КМ) и отплату главнице по осталим хартијама од вриједности у износу од 85.650.587 КМ.

Издаци за отплату главнице примљених зајмова у земљи највећим дијелом се односе на издатке по основу индиректног задуживања Републике Српске за рачун Фонда ПИО, Фонда здравственог осигурања, УКЦ и ЈУ Јавног фонда за дјечију заштиту (8.250.000 КМ), дугорочног кредитног задужења из 2017. године за набавку хеликоптера (3.133.333 КМ), дугорочног кредитног задужења за реализацију пројекта санације, адаптације, реконструкције и изградње комплекса касарне „Крајишких бригада“ (2.166.667 КМ), другог дугорочног кредитног задужења у 2017. години (10.000.000 КМ), првог дугорочног кредитног задужења за 2019. годину (12.857.143 КМ) и уговора о синдицираном кредиту (10.000.000 КМ).

Издаци за отплату главнице зајмова примљених из иностранства се односе на отплату главнице зајмова примљених од страних влада (63.394.918 КМ), отплату главнице зајмова примљених од међународних организација (111.669.355 КМ) и отплату главнице зајмова примљених од страних финансијских институција (184.268.485 КМ).

Издаци за отплату осталих дугова највећим дијелом се односе на готовинске исплате за измирење обавеза верификованих у складу са Законом о унутрашњем дугу Републике Српске (4.073.795 КМ) и за издатке дванаест мјесечних отплата по уговору о оперативном лизингу за набавку услуга изнајмљивања/најма 102 путничка моторна возила код МУП-а (1.815.559 КМ).

Издаци за отплату дугова према другим буџетским корисницима исте јединице власти прије елиминације су износили 1.841.711 КМ, од тога 872.388 КМ средстава је враћено Министарству финансија за износ ПДВ-а који је УИО БиХ вратила на рачун ЈУ „Воде Српске“ у оквиру реализације Пројекта хитне помоћи заштите од поплава. Укупан износ је у цјелости елиминисан у поступку консолидације.

6.1.4.3. Остали издаци

Остали издаци су исказани у износу од 78.376.403 КМ. У поступку консолидације елиминисан је износ од 3.048.127 КМ и након елиминације износе 75.328.276 КМ. На фонду (01) су исказани у износу од 46.469.910 КМ, а на фондовима (02-05) у износу од 31.906.493 КМ. Односе се на издатке по основу ПДВ-а (7.601.127 КМ), депозита и кауција (20.391.337 КМ), аванса (4.524.507 КМ), осталих издатака (16.820.838 КМ) и осталих издатака из трансакција између или унутар јединица власти (29.038.594 КМ).

Издаци по основу ПДВ-а су евидентирани по основу ПДВ-а по исплаћеним улазним фактурама добављача за које на основу Закона о порезу на додату вриједност („Службени гласник БиХ“ број 9/05, 35/05, 100/08, 33/17, 46/23 и 80/23) постоји право на поврат, укључујући и право поврата из међународних уговора.

Издаци по основу депозита и кауција се највећим дијелом односе на средства исплаћена са депозитних рачуна основних, окружних и окружних привредних судова (16.350.289 КМ).

Извјештај о проведеној финансијској ревизији Консолидованог годишњег финансијског извјештаја за кориснике буџета Републике Српске за период 01.01-31.12.2023. године

Издаци по основу аванса су највећим дијелом исказани код Јединице за координацију пољопривредних пројеката (3.170.459 КМ), а односе се на авансе за нефинансијску имовину, који се затварају у наредној години у оквиру Пројекта програм интегрисаног развоја коридора ријеке Саве и Дрине примјеном вишафазног програмског приступа.

Остали издаци су највећим дијелом исказани по основу отплате неизмирених обавеза из ранијих година у износу од 13.070.236 КМ, које су у 2022. години или ранијим годинама укалкулисане преко обрачунских расхода и за које у буџету 2022. године нису била обезбијеђена средства или нису биле евидентирани код Министарства рада и борачко-инвалидске заштите за годишњи борачки додатак за 2022. годину 12.083.002 КМ, Републичке управе цивилне заштите (279.868 КМ), институција правосуђа (581.296 КМ) и код осталих буџетских корисника (126.070 КМ).

Остали издаци из трансакција са другим јединицама власти се највећим дијелом односе на издатке за накнаду плата које се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања (25.194.429 КМ).

6.1.5. Разлика у финансирању

Разлика у финансирању у обрасцу ПИБ 01, настала као разлика између исказаних буџетских прихода и примитака у износу од 5.124.044.490 КМ и исказаних буџетских расхода и издатака у износу од 5.464.683.714 КМ, исказана је у негативном износу од 340.639.224 КМ, а чине је буџетски дефицит (257.864.343 КМ) и нето финансирање (82.774.881 КМ).

У складу са параграфом 33 МРС-ЈС 3 - Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке, у Напоменама уз Консолидовани извјештај је објелодањено да исказану негативну разлику у финансирању у обрасцу ПИБ треба увећати за 19.786.840 КМ, те негативна разлика износи 360.426.064 КМ.

Исказану негативну разлику у финансирању у обрасцу ПИБ 01 у износу од 340.639.224 КМ је потребно кориговати на више за 22.010.893 КМ, по основу мање исказаних текућих расхода 19.786.840 КМ (који су евидентирани у оквиру расхода обрачунског карактера), издатака за нефинансијску имовину (1.631.815 КМ), трансфера између или унутар јединица власти (300.000 КМ) и дознака на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова (292.238 КМ).

Разлика у финансирању у обрасцу ПИБ 02, настала као разлика између исказаних буџетских прихода и примитака на фонду 02 у оквиру ГКТ у износу од 208.130.631 КМ и исказаних буџетских расхода и издатака на фонду 02 у оквиру ГКТ у износу од 195.525.110 КМ, увећана за расподјелу буџетског суфицита из ранијих периода у износу од 13.920.060 КМ, исказана је у позитивном износу од 26.525.581 КМ.

У складу са параграфом 33 МРС-ЈС 3 - Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке, у Напоменама уз Консолидовани извјештај је објелодањено да исказану позитивну разлику у финансирању у обрасцу ПИБ 02 треба умањити за 193.824 КМ, те позитивна разлика износи 26.331.757 КМ.

Разлика у финансирању у обрасцу ПИФ, настала као разлика између исказаних буџетских прихода и примитака у износу од 5.526.395.705 КМ и исказаних буџетских расхода и издатака у износу од 5.846.579.475 КМ, увећана за расподјелу суфицита из ранијих периода у износу од 13.920.060 КМ исказана је у негативном износу од

306.263.710 KM, а чине је буџетски дефицит (300.555.433 KM) и нето финансирање (5.708.277 KM).

У складу са параграфом 33 MPC-JC 3 - Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке, у Напоменама уз Консолидовани извјештај је објелодањено да исказану негативну разлику у финансирању у обрасцу ПИФ треба увећати за 19.985.416 KM, те негативна разлика износи 326.249.126 KM.

Исказану негативну разлику у финансирању у обрасцу ПИФ у износу од 306.263.710 KM је потребно кориговати на више за 22.209.469 KM, по основу мање исказаних текућих расхода 19.985.416 KM (који су евидентирани у оквиру расхода обрачунског карактера), издатака за нефинансијску имовину (1.631.815 KM), трансфера између или унутар јединица власти (300.000 KM) и дознака на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова (292.238 KM).

6.2. Биланс успјеха

Приходи и расходи исказани у Консолидованом БУ, у односу на буџетске приходе и расходе који се исказују у извјештајима ПИФ и ПИБ, који су објашњени под тачкама 6.1.1. и 6.1.2. овог извјештаја, већи су за приходе и расходе обрачунског карактера.

6.2.1. Приходи

Приходи у Консолидованом БУ су исказани у износу од 4.655.030.271 KM, по основу буџетских прихода који су исказани у извјештајима о извршењу буџета (ПИБ 01 и ПИБ 02 и ПИФ) у износу од 4.433.102.883 KM (објашњени под тачком 6.1.1. извјештаја) и прихода обрачунског карактера у износу од 221.927.389 KM.

6.2.1.1. Приходи обрачунског карактера

Приходи обрачунског карактера су исказани у износу од 221.927.389 KM. У поступку консолидације елиминисани су у износу од 20.811.015 KM. Односе се највећим дијелом на приходе евидентирани по основу пореских и других фискалних прописа (101.320.361 KM), финансијске приходе обрачунског карактера (51.645.009 KM) и приходе од усклађивања вриједности имовине (42.992.732 KM).

Финансијски приходи обрачунског карактера се највећим дијелом односе на обрачунате позитивне курсне разлике на обавезе и потраживања (39.995.180 KM) и обрачунату камату на сва доспјела ненаплаћена потраживања од ЈП „Жељезнице“ а.д. Добој (10.953.364 KM).

Приходи од усклађивања вриједности имовине су највећим дијелом исказани по основу Извјештаја из Јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима за период 01.01-31.12.2023. године (32.353.385 KM)

Приходи обрачунског карактера евидентирани по основу пореских и других фискалних прописа се највећим дијелом односе на обрачунске приходе по основу пореских потраживања који су евидентирани по основу извјештаја из Јединствене пореске евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима за период 01.01-31.12.2023. године (по основу пореских и других фискалних прописа – 23.048.102 KM и доприноса за ПИО 78.272.258 KM).

6.2.2. Расходи

Расходи у Консолидованом БУ су исказани у износу од 4.969.197.227 KM по основу буџетских расхода који су исказани у извјештајима о извршењу буџета (ПИБ и ПИФ) у износу од 4.511.830.554 KM (објашњени под тачком 6.1.2. извјештаја) и расхода обрачунског карактера у износу од 457.366.673 KM.

Извјештај о проведеној финансијској ревизији Консолидованог годишњег финансијског извјештаја за кориснике буџета Републике Српске за период 01.01-31.12.2023. године

6.2.2.1. Расходи обрачунског карактера

Расходи обрачунског карактера су исказани у износу од 457.366.673 КМ. У поступку консолидације елиминисани су у износу од 20.620.897 КМ. Односе се највећим дијелом на набавну вриједност реализованих залиха (27.837.239 КМ), расходе по основу амортизације (147.286.003 КМ), финансијске расходе обрачунског карактера (16.700.178 КМ), расходе од усклађивања вриједности имовине (175.249.695 КМ), дате помоћи у природи (41.670.724 КМ), остале расходе обрачунског карактера (21.294.121 КМ) и расходе обрачунског карактера по основу односа са другим јединицама власти (22.822.459 КМ).

Набавна вриједност реализованих залиха највећим дијелом је исказана код МУП-а (10.680.109 КМ), КПЗ са ПЈ (5.122.834 КМ), ЈЗУ Завод за трансфузијску медицину (3.474.397 КМ) и Угоститељског сервиса (2.292.219 КМ).

Финансијски расходи обрачунског карактера највећим дијелом се односе на обрачунате негативне курсне разлике на обавезе по ино кредитима настале као посљедица промјене курса (USD, SDR) на дан билансирања (15.807.192 КМ).

Расходи од усклађивања вриједности имовине се највећим дијелом односе на расходе евидентирание по основу усклађивања ненаплаћених пореских потраживања (146.326.921 КМ), а на основу Извјештаја из Јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима за период 01.01-31.12.2023. године и по основу корекције доспјелих ненаплаћених потраживања из 2022. године од ЈП „Железница“ а.д. Добој (19.466.453 КМ).

Дате помоћи у природи су највећим дијелом исказане код Министарства здравља и социјалне заштите (36.772.521 КМ) по основу преноса имовине на јавне здравствене установе (УКЦ РС 19.510.061 КМ, ЈЗУ Болница Фоча 15.132.156 КМ и другима 2.130.304 КМ) и код Министарства трговине и туризма (2.533.824 КМ) по основу робних резерви датих центрима за социјални рад и организацијама Црвеног крста.

Остали расходи обрачунског карактера се односе највећим дијелом на расходе по основу укалкулисаних обавеза Министарства рада и борачко-инвалидске заштите за које није било расположивих средстава у буџету-фонд 01 (12.977.874 КМ), МУП-а (5.759.824 КМ), институција правосуђа (910.764 КМ, од чега на фонду 02 износ од 198.576 КМ), на организационом коду остале буџетске потрошње по основу судских извршних рјешења (282.854 КМ) и код Министарства трговине и туризма (54.100 КМ). Сходно наведеном, мање је исказано извршење буџета у обрасцу ПИФ за 2023. годину у износу од 19.985.416 КМ.

Расходи обрачунског карактера по основу односа са другим јединицама власти највећим дијелом се односе на расходе по основу преноса имовине бившег МОРС-а (10.478.385 КМ) по одлукама Владе, преноса имовине на ЈЛС по завршеним пројектима који су финансирани из средстава јавних инвестиција (5.182.858 КМ) и преноса имовине на ЈЛС од стране Републичког секретаријата за расељена лица и миграције (4.142.603 КМ) по пројекту затварања колективних центара и алтернативних смјештаја.

6.2.3. Финансијски резултат

У Консолидованом БУ за период од 01.01-31.12.2023. године исказан је негативан финансијски резултат текуће године у износу од 314.166.956 КМ. По налазу ревизије финансијски резултат текуће године је потребно кориговати на више за 592.238 КМ, тако да негативан финансијски резултат текуће године износи 314.759.194 КМ.

6.3. Биланс стања

Пословна актива и пасива исказане су у Консолидованом БС за кориснике буџета Републике на дан 31.12.2022. године у вриједности од по 22.937.903.633 КМ. Након извршених корекција за 2022. годину, пословна актива и пасива на дан 01.01.2023. године износе по 23.841.483.118 КМ и веће су за 903.579.485 КМ у односу на износе презентоване на дан 31.12.2022. године. У складу са МРС-ЈС 3 - Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке извршена су корективна књижења и по том основу преправљања упоредних износа за претходни презентовани период, а износи корекција су дати у наставку овог извјештаја.

Краткорочна финансијска имовина и разграничења су повећани за 2.139.577 КМ. Најзначајнија корекција (821.040 КМ) извршена је код РУГИПП-а по основу укњижавања потраживања од Министарства пољопривреде, водопривреде и шумарства.

Дугорочна финансијска имовина и разграничења су повећана за 232.806 КМ по основу корекције потраживања из регресних поступака из ранијих година код Фонда ПИО.

Нефинансијска имовина у сталним средствима је повећана за 2.062.389 КМ. Најзначајније корекције извршене су код ЈУ Студентски центар „Никола Тесла“ Бања Лука (1.136.118 КМ), ЈУ Студентски центар у Лукавици (887.332 КМ) и Универзитета у Источном Сарајеву (418.091 КМ) по основу неевидентираних рачуна за набавку имовине.

Краткорочне обавезе и разграничења су повећана за 2.121.117 КМ. Обавезе из пословања повећане су за 2.441.541 КМ, од чега је најзначајнија корекција извршена код ЈУ Студентски центар „Никола Тесла“ Бања Лука (1.136.118 КМ), ЈУ Студентски центар у Лукавици (887.332 КМ) и Универзитета у Источном Сарајеву (418.091 КМ) по основу неевидентираних обавеза по рачунима за набавку имовине.

Дугорочне обавезе и разграничења су повећане за 3.102.032 КМ. Најзначајнија корекција је извршена код Министарства финансија по основу докњижавања обавеза по основу камата по судским рјешењима која се измирују готовинским исплатама (1.923.691 КМ).

Трајни извори средстава су повећани за 146.745.723 КМ и све корекције су извршене код Министарства финансија по основу извјештаја ЈП „Аутопутеви“ и корекцији почетног стања на начин да је у 2022. години више активирано дијелова аутопутева који не подлијежу амортизацији у износу од 8.352.192 КМ из улагања извршених у 2022. години и 138.207.876 КМ из улагања из ранијих година.

Ревалоризационе резерве су смањене за 817.010 КМ и све корекције су извршене код МУП-а по основу дораде помоћне књиге.

Финансијски резултат је смањен за 146.745.723 КМ, као нето ефекат извршених укупних корекција, при чему је финансијски резултат ранијих година смањен за 138.618.495 КМ, а финансијски резултат текуће године смањен за 8.098.596 КМ. Највећи утицај на промјену финансијског резултата имале су корекције које је извршило Министарство финансија по основу извјештаја ЈП „Аутопутеви“ по основу активирања дијелова аутопутева који не подлијежу амортизацији (када се увећавају трајни извори на терет финансијског резултата) у износу од 146.745.723 КМ, смањења исправке вриједности и повећања набавне вриједности аутопутева што је имало позитиван утицај на финансијски резултат у износу од 1.372.178 КМ.

Нето пословна актива и пасива исказане су у Консолидованом БС на дан 31.12.2023. године у износу од по 23.944.828.609 КМ.

6.3.1. Актива

Нето пословна актива на дан 31.12.2023. године се односи на краткорочну финансијску имовину и разграничења (650.454.914 КМ), нефинансијску имовину у текућим средствима (17.779.720 КМ), дугорочну финансијску имовину и разграничења (6.783.126.725 КМ) и нефинансијску имовину у сталним средствима (16.493.467.251 КМ).

6.3.1.1. Готовина и готовински еквиваленти

Готовина и готовински еквиваленти су исказани у укупном износу од 387.896.268 КМ, у ГКТ 351.286.562 КМ и изван ГКТ 36.609.706 КМ. Односе се на новчана средства која се налазе у благајнама у износу 317.478 КМ, на банковним рачунима у износу од 387.218.077 КМ, издвојена новчана средства и акредитиве и осталу готовину и готовинске еквиваленте у износу од 360.713 КМ.

Рачуни за уплату јавних прихода су били отворени код осам банака преко којих је у 2023. години укупно наплаћено 3.384.510.869 КМ, а распоређено са 31.12.2023. године 3.384.456.605 КМ (од чега 67,8% у буџет Републике, 21,5% Фонду здравственог осигурања, 4% буџетима општина и градова, 3,3% Фонду за дјечију заштиту, 1,2% ЈУ „Завод за запошљавање“ и 2,2% осталим корисницима). Од преосталих 13.975.859 КМ распоређено је 03.01.2023. године у буџет Републике 9.056.616 КМ и намјенске рачуне за воде 123.585 КМ и шуме 3.096 КМ.

Крајњим корисницима је у току 2023. године дозначено 1.956.297.754 КМ прихода од индиректних пореза (од чега буџету Републике 1.408.534.382 КМ, буџетима општина и градова 469.511.461 КМ и ЈП „Путеви“ 78.251.910 КМ). Од 5.652.988 КМ нераспорјеђених прихода по основу индиректних пореза на дан 31.12.2023. године буџету Републике је 03.01.2024. године дозначено 4.069.911 КМ, а остатак је расподјељен буџетима општина и градова (1.356.637 КМ) и ЈП „Путеви Републике Српске“ (226.106 КМ).

По основу шест МЛК проведених у 2023. години компензовани су јавни приходи у износу од 18.458.793 КМ, распоређени у сљедећим процентима 71,4% буџету Републике, 21,9% Фонду здравственог осигурања, 3,5% Фонду дјечије заштите, 1,8% буџетима општина и градова, 1,2% ЈУ „Завод за запошљавање“ и 0,2% осталим корисницима.

Стање на рачунима јавних прихода на дан 31.12.2023. године износило је 13.812.422 КМ. Стање на ЈРТ и рачунима посебних намјена који су отворени за реализацију посебних пројеката (финансирање и кредитирање од стране различитих донатора и кредитора) на дан 31.12.2023. године исказано је у износу од 252.083.087 КМ (у домаћој валути) и 77.153.334 КМ (девизни рачун). На посебним escrow рачунима на дан 31.12.2023. године је исказано стање новчаних средстава остварених по основу приватизације државног капитала (380.625 КМ) и сукцесије (1.910.668 КМ).

У току 2023. године остварени су приливи на escrow рачуне у износу од 2.234.512 КМ, а по основу прихода по основу припадајућег дијела расположивих новчаних средстава сукцесије (183.298 КМ), поврата средстава позајмљених ЈУ „Воде Српске“ (1.191.711 КМ), поврата ПДВ-а плаћеног за реализацију инвестиционих пројеката (209.503 КМ) и примитака од наплате зајма датог Јединици за координацију пољопривредних пројеката (650.000 КМ).

Одливи средстава у укупном износу од 2.630.937 КМ реализовани су по основу плаћања по пројектима који су према одлукама Владе финансирани из средстава клириншког дуга (48.460 КМ), по основу средстава позајмљених ЈУ „Воде Српске“ за потребе реализације дијела Уговора по Пројекту мјере заштите од поплава у Републици Српској (2.410.000 КМ) и исплате средстава ПДВ-а за реализацију инвестиционих пројеката (172.476 КМ).

Значајан дио новчаних средстава са escrow рачуна (рачуна приватизације и сукцесије) у протеклим годинама по основу одлука Владе дат је у виду позајмица и зајмова, за које Влада појединачним одлукама пролонгира рокове поврата средстава, а исто се односи на:

- 14.511.027 КМ позајмљених средстава ЈП „Робне резерве“ а.д. Бања Лука на име обезбјеђења новчаних средстава за реализацију текућих активности, са роком поврата 31.12.2016. године. Рјешењем Окружног привредног суда у Бањој Луци од 17.07.2017. године отворен је стечајни поступак у ЈП „Робне резерве“ а.д. Бања Лука. Министарство финансија је пријавило своја потраживања по одлукама са escrow рачуна, а на рочишту повјерилаца 13.11.2017. године потраживања су призната у цијелости и сврстана у нижи исплатни ред,
- 17.027.945 КМ потраживања од Министарства здравља и социјалне заштите за средства одобрена за реализацију дијела Уговора за пројектовање, изградњу и опремање Нове болнице у Бијељини. Рок за поврат је пролонгиран до 31.01.2025. године,
- 1.159.247 КМ спорних потраживања од Општине Шамац по основу преноса права својине имовине предузећа „Хранапродукт“ (коју је Влада купила у стечају) на Општину Шамац. Одлуком о преносу права својине од 18.07.2012. године дефинисано је да ће Општина Шамац и Влада закључити посебан споразум о регулисању међусобних обавеза у вези поврата средстава и то налажењем стратешког партнера који ће Влади исплатити целокупан износ на име купљене имовине, у супротном ће Општина Шамац дуговани износ измирити у 12 једнаких рата и
- 1.347.554 КМ кориштених у циљу реализације дијела уговора који се односе на обавезу плаћања ПДВ-а по пројектима „Водоводна и канализациона инфраструктура у Републици Српској“ и „Пројекат хитне помоћи заштите од поплава“. Иста ће бити уплаћена на escrow рачуне по рјешењима УИО.

Готовина и готовински еквиваленти исказани код буџетских корисника изван ГКТ износе 36.609.706 КМ. Најзначајнији износи средстава су исказани код Јединице за имплементацију пољопривредних пројеката (9.502.627 КМ), РУГИПП (7.472.372 КМ), Пореске управе на рачуну принудне наплате (3.292.017 КМ), Фонда „Партнер“ (5.340.614 КМ), Фонда за рехабилитацију и запошљавање инвалида (4.191.116 КМ) и ЈУ „Воде Српске“ (2.302.031 КМ).

6.3.1.2. Краткорочни пласмани

Краткорочни пласмани су исказани у нето износу од 92.196.149 КМ, а односе се на краткорочне зајмове и дугорочне зајмове који доспијевају на наплату до годину дана.

Краткорочни зајмови су исказани у бруто вриједности од 15.518.784 КМ, исправке вриједности од 15.421.193 КМ и нето вриједности од 97.591 КМ.

Највећи дио краткорочних зајмова у бруто износу од 14.511.027 КМ односи се на дату позајмицу (за коју није дефинисан облигациони однос, права и обавезе даваоца и примаоца позајмице) из средстава приватизације ЈП „Робне резерве“ а.д.

Бања Лука за обезбјеђење новчаних средстава за реализацију текућих активности. У току 2016. године је извршена исправка вриједности наведених потраживања. Над предузећем је у 2017. години покренут стечајни поступак који је још увијек у току, а према информацијама добијеним од Министарства финансија намирење потраживања с обзиром на стечајну масу, висину потраживања и нижи исплатни ред, је упитно.

У оквиру краткорочних зајмова евидентирана су потраживања некадашње Републичке управе царина Републике Српске у укупном износу од 769.071 КМ, те краткорочни зајмови дати домаћим непрофитним субјектима код ПЈ „Дрина“ Фоча у износу од 221.581 КМ, од чега је 123.990 КМ кориговано због ненаплативости.

Дугорочни зајмови који доспијевају на наплату до годину дана су исказани у бруто износу од 309.916.955 КМ, исправке вриједности од 217.818.397 КМ и нето вриједности од 92.098.558 КМ, а односе се на зајмове дате:

- ИРБ-и и фондовима под њеном управом (7.775.580 КМ),
- јавним предузећима у износу од 186.532.589 КМ, а највећим дијелом корисницима ино - кредита: МХ „Електропривреда“ а.д. Требиње (8.192.078 КМ), ЈП „Жељезнице“ а.д. Добој (165.925.127 КМ), Рудник и термоелектране Угљевик (7.704.394 КМ) и ЈП Регионална депонија Зворник (1.095.913 КМ). Исправка вриједности наведених зајмова који нису наплаћени дуже од 365 дана највећим дијелом се односи на зајмове дате ЈП „Жељезнице“ а.д. Добој (151.127.364 КМ), „Водовод и канализација“ а.д. Бијељина (638.966 КМ) и ЈП „Путеви“ (7.524.123 КМ),
- банкама и микрокредитним друштвима (2.098.465 КМ), а највећим дијелом код МКД „Синергијаплус“ Бања Лука (2.061.324 КМ), који је у потпуности коригован због ненаплативости,
- јавним предузећима у износу од 3.371.771 КМ (42 корисника) по основу репрограмираних кредита пласираних из буџета и преузетих вансудским поравнањем у поступку приватизације државног капитала у банкама, а исправка вриједности ових потраживања износи 3.328.033 КМ,
- дугорочни зајмови из ино извора који доспијевају за наплату у периоду до годину у износу од 54.019.085 КМ (од чега се на ЈП „Путеви“ односи 15.716.386 КМ, а на ЈП „Аутопутеви“ 38.302.699 КМ),
- осталим домаћим нефинансијским субјектима у бруто износу од 27.059.363 КМ, од чега се 9.339.942 КМ односи на нерепрограмиране, а 17.719.420 КМ на репрограмиране кредите. Због ненаплативости, извршена је исправка вриједности у износу од 26.841.895 КМ (17.501.952 КМ репрограмираних и укупан износ нерепрограмираних кредита).

У 2020. години у поступку реструктурирања ЈП „Жељезнице“ а.д. Добој је пријављено потраживање Републике Српске у износу од 334.052.579 КМ Окружном привредном суду у Добоју по основу репласираних ино кредита (главница доспјела и недоспјела, камата и трошкови који су доспјели до 07.09.2020. године, као и затезна камата обрачуната на сва доспјела потраживања до 07.09.2020. године). До краја 2023. године поступак реструктурирања није завршен.

6.3.1.3. Краткорочна потраживања

Краткорочна потраживања исказана су у бруто вриједности од 983.759.664 КМ, исправке вриједности од 866.877.715 КМ и нето вриједности од 116.881.949 КМ, а односе се на потраживања по основу продаје и извршених услуга, за камате, дивиденде и друге финансијске приходе, од запослених, за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе и за порезе, доприносе и непореске приходе за које

Извјештај о проведеној финансијској ревизији Консолидованог годишњег финансијског извјештаја за кориснике буџета Републике Српске за период 01.01-31.12.2023. године

је продужен рок плаћања, а доспијевају на наплату у року до годину дана, за више плаћене порезе, доприносе и непореске приходе, ПДВ-а и остала краткорочна потраживања. Краткорочна потраживања су исказана у већем износу за 104.486 КМ (објашњено под тачкама 6.1.1.3. и 6.1.2.1.).

Потраживања по основу продаје и извршених услуга исказана су у бруто вриједности од 7.392.113 КМ, исправке вриједности од 2.224.299 КМ и нето вриједности од 5.167.814 КМ. Највећим дијелом се односе на потраживања (нето износ) Универзитета у Источном Сарајеву (1.428.066 КМ), Универзитета у Бањој Луци (729.781 КМ), ЈЗУ Завод за трансфузијску медицину (690.986 КМ) и корисника који посједују властите банковне рачуне изван ГКТ (728.800 КМ).

Потраживања за камате, дивиденде и друге финансијске приходе исказана су у бруто вриједности од 149.032.612 КМ, исправке вриједности од 136.412.083 КМ и нето вриједности од 12.620.529 КМ, а највећим дијелом се односе на потраживања за уговорене камате од корисника ино - кредита у износу од 22.646.646 КМ (највећи дио се односи на потраживања од ЈП „Жељезнице“ а.д. Добој 22.618.180 КМ), затезне камате обрачунате по ино - дугу у износу од 123.930.115 КМ (највећи дио се односе на потраживања од ЈП „Жељезнице“ а.д. Добој 123.900.229 КМ) и затезне камате од привредног друштва „Никола Тесла“ д.о.о. Бања Лука односно његовог правног сљедбеника „Битекс“ д.о.о. Билећа, по основу активираних гаранције (2.740.556 КМ).

Са 31.12.2023. године коригована су потраживања по основу камата која нису наплаћена у периоду од 12 мјесеци у износу 136.412.083 КМ од којих се 133.995.808 КМ односи на потраживања за камате по ино дугу, а највећи дио се односи на ЈП „Жељезнице“ а.д. Добој (133.952.691 КМ). Преостала корекција потраживања односи се на коригована потраживања по основу активираних гаранције за предузећа „Никола Тесла“ д.о.о. Бања Лука односно „Битекс“ д.о.о. Билећа (2.347.920 КМ).

Потраживања за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе исказана су у бруто вриједности од 498.010.042 КМ, исправке вриједности од 409.151.990 КМ и нето вриједности од 88.858.052 КМ. Наведена потраживања су евидентирана на основу Извјештаја из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима за период 01.01-31.12.2023. године.

Потраживања и приходи обрачунског карактера по основу новчаних казни за саобраћајне прекршаје (на основу евиденција о ненаплаћеним новчаним казнама и трошковима прекршајног поступка које води Министарство унутрашњих послова) нису евидентирани у пореском књиговодству како је прописано Правилником о систему пореског књиговодства у Републици Српској, Упутством о примјени МРС ЈС 23 - Приходи од трансакција које нису трансакције размјене (порези и преноси) и чланом 71. и 109. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике. Од стране Министарства финансија донесене су инструкције за књиговодствено евидентирање наведених потраживања и прихода обрачунског карактера.

Код Центра за пружање бесплатне правне помоћи мање је исказана бруто вриједност потраживања за ненаплаћене непореске приходе у износу од 54.758 КМ, исправка вриједности наведених потраживања у износу од 41.278 КМ и приходи обрачунског карактера евидентирани по том основу у износу од 13.480 КМ, јер није вршено евидентирање потраживања по основу награда које исплаћује страна која није успјела у спору, што није у складу са чланом 71. став (3) и 72., 73. и 74. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Код ЈУ Техничка школа Бања Лука краткорочна потраживања су прецијењена за износ од 10.946 КМ, као и краткорочна финансијска имовина из трансакција са другим јединицама власти у најмањем износу од 17.251 КМ, а потцијењени су расходи од усклађивања вриједности финансијске имовине у најмањем износу од 17.251 КМ, јер није вршена корекција вриједности финансијске имовине која није наплаћена по истеку рока од 12 мјесеци, што није у складу са чланом 73. став (1. и 2.) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Потраживања за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе за које је продужен рок плаћања а доспијевају за наплату у року до годину дана исказана су у бруто вриједности од 236.311.313 КМ, исправке вриједности од 232.487.028 КМ и нето вриједности од 3.824.285 КМ. Евидентирана су по основу Извјештаја из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима за период 01.01-31.12.2023. године.

Потраживања по основу ПДВ-а исказана су у износу од 4.680.334 КМ, а највећим дијелом се односе на потраживања евидентирана код ЈУ Воде Српске (2.123.801 КМ), Јединице за координацију пољопривредних пројеката (1.041.318 КМ), Министарства здравља и социјалне заштите (566.364 КМ) и Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију (511.336 КМ).

Остала краткорочна потраживања исказана су у бруто вриједности од 88.016.829 КМ, исправке вриједности од 86.560.644 КМ и нето вриједности од 1.456.185 КМ. Остала краткорочна потраживања у нето износу се највећим дијелом односе на потраживања од „Ратарство“ ад Нова Топола на име откупљених потраживања бивших радника (524.321 КМ), потраживања исказана код РУГИПП – а (354.514 КМ) и Фонда ПИО по основу регресних поступака (332.911 КМ).

Министарство рада и борачко-инвалидске заштите није извршило међусобно усклађивање помоћних евиденција осталих краткорочних потраживања и потраживања исказаних у Главној књизи трезора, како је прописано чланом 27. став (3) Закона о трезору.

Спорна остала краткорочна потраживања се највећим дијелом односе на потраживања по основу новчаних средстава код Банке Српске а.д. у стечају Бања Лука у износу од 24.784.902 КМ, код Бобар банке а.д. у стечају Бијељина (9.813.457 КМ), по гаранцији за кредитно задужење „Никола Тесла“ д.о.о. (6.125.832 КМ), од ЈП „Топлана“ а.д. Бања Лука (24.017.450 КМ), од ЈП „Жељезнице“ а.д. Добој по основу комисионе провизије на репласиране кредите (1.932.815 КМ), бившег Министарства одбране (2.137.782 КМ), Пореске управе Републике Српске по основу потраживања од Бобар банке и Банке Српске, које су у поступку стечаја (3.769.734 КМ) и „Фонда Партнер“ (1.316.640 КМ од којих се 986.124 КМ односи на стање рачуна код Банке Српске а.д. у стечају).

У Републичкој управи цивилне заштите нису исказана потраживања за дио утврђеног мањка опреме у најмањем износу од 34.922 КМ (шире објашњено у тачки 6.3.1.12. овог Извјештаја).

Препоручује се Министарству финансија да обезбиједи да се интензивирају активности у вези са евидентирањем потраживања и обрачунских прихода по основу ненаплаћених новчаних казни и трошкова прекршајног поступка у пореском књиговодству у складу са Правилником о систему пореског књиговодства у Републици Српској, Упутством о примјени МРС ЈС 23 - Приходи од трансакција које нису трансакције размјене (порези и преноси) и

иста признају у складу са чланом 71. и 109. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и донесеним инструкцијама.

6.3.1.4. Краткорочна разграничења

Краткорочна разграничења исказана су у нето износу од 23.569.813 КМ. Односе се на унапријед плаћене расходе, авансе за нефинансијску имовину, разграничења по основу неизмирених обавеза за накнаде плата за вријеме родитељског одсуства и боловања који се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања након исплате и остала разграничења.

Краткорочно разграничени расходи исказани су у нето износу од 5.019.136 КМ, а највећим дијелом су исказани код Министарства здравља и социјалне заштите на име неоправданог дијела аванса датог за набавку вакцина за COVID-19 (4.373.427 КМ).

По налазу ревизије, краткорочно разграничени расходи по основу наведених аванса исказани су више за 4.373.427 КМ, за колико су краткорочна потраживања исказана мање, јер послје раскида уговора са Глобалном алијансом за вакцине (GAVI), Министарство здравља и социјалне заштите није извршило пренос аванса, односно краткорочно разграничених расхода на краткорочна потраживања у складу са чланом 68. став (9) и чланом 69. став (1) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Остала краткорочна разграничења су исказана у нето вриједности од 18.526.953 КМ, а највећим дијелом се односе на неизмирене обавезе за накнаде плата за вријеме родитељског одсуства и боловања (5.165.161 КМ) које се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања (исказана у оквиру ГКТ), те на остала краткорочна разграничења исказана на коду 09230001 – Ино - дуг (7.823.320 КМ), који се односе на Пројекат реструктурирања Жељезница РС. Корисници ван ГКТ су исказали остала краткорочна разграничења у укупном износу од 4.435.722 КМ, од чега је највећи дио исказан на Јединици за координацију пољопривредних пројеката (3.170.676 КМ) по основу датих аванса за нефинансијску имовину финансирану у оквиру Пројекта програм интегрисаног развоја коридора ријеке Саве и Дрине.

Ревизијом је утврђено да су потраживања по основу накнада плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата која се рефундирају у Министарству здравља и социјалне заштите исказана мање за износ од 32.919 КМ, што је објашњено у тачки 6.1.2.1. овог Извјештаја.

6.3.1.5. Краткорочна финансијска имовина и разграничења између или унутар јединица власти

Краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти исказана су у бруто вриједности од 34.329.725 КМ, исправке вриједности од 4.418.990 КМ и нето вриједности од 29.910.735 КМ. Приликом консолидације елиминисан је износ од 18.625.609 КМ.

Краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција са другим јединицама власти највећим дијелом се односи на потраживања од ЈЛС по основу репласираних зајмова из ино кредита, који доспијевају на наплату до годину дана (4.219.922 КМ), потраживања Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде од ЈЛС за дате зајмове који доспијевају до годину дана (бруто вриједност 2.086.391 КМ, корекција вриједности 1.525.495 КМ, нето вриједност 560.896 КМ), потраживања по основу рефундација за накнаду плата из доприноса

Извјештај о проведеној финансијској ревизији Консолидованог годишњег финансијског извјештаја за кориснике буџета Републике Српске за период 01.01-31.12.2023. године

(12.709.246 KM), исправка вриједности ових потраживања износи 1.112.796 KM и потраживања по основу нераспоређене накнаде за путарине наплаћене на нивоу БиХ у 2023. години (11.696.391 KM), а односе се на потраживања по основу нераспоређене накнаде за путарине за децембар 2023. године.

Код РУГИПП-а утврђено је да потраживања од Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде (821.040 KM), евидентирана у складу са Закључком Владе Републике Српске из 2021. године, као исправка материјално значајне грешке у 2023. години нису наплаћена, те подлијежу корекцији како је прописано чланом 73. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.3.1.6. Нефинансијска имовина у текућим средствима

Нефинансијска имовина у текућим средствима исказана је у нето износу од 17.779.720 KM и односи се на вриједност сталне имовине намијењене продаји и обустављена пословања (1.377.766 KM), стратешке залихе (11.872.259 KM), залихе материјала, учинака и роба (3.054.003 KM) и ситног инвентара, ауто-гума, одјеће и обуће (1.475.692 KM).

Стална имовина намијењена продаји и обустављена пословања исказана је код СЦ Пале (669.867 KM), ЈУ Музеј Републике Српске (266.390 KM), институција основног образовања (164.858 KM), Пореске управе (241.223 KM) и др.

Стратешке залихе исказане су у цијелости код Министарства трговине и туризма у износу од 11.872.259 KM, а односе се на набављене залихе робе у току 2022. године, у циљу стварања робних резерви које се уступају хуманитарним организацијама, Црвеном крсту, јавним кухињама и центрима за социјални рад као помоћ становницима чији је материјални положај угрожен услед економске кризе која је нарочито присутна од појаве пандемије корона вируса и рата у Украјини.

Најзначајније вриједности залиха материјала, учинака и роба су исказали КПЗ са ПЈ (457.167 KM), ЈЗУ Завод за трансфузијску медицину (610.908 KM), Угоститељски сервис (200.988 KM) и Хеликоптерски сервис (180.613 KM).

Ситан инвентар, ауто-гуме, одјећа обућа и слично највећим дијелом су исказани код Министарства унутрашњих послова (1.171.476 KM).

6.3.1.7. Стална имовина

Стална имовина исказана је у нето вриједности од 23.276.593.975 KM. Сталну имовину чине дугорочна финансијска имовина и разграничења (пласмани, потраживања, разграничења, остала имовина и финансијска имовина и разграничења између или унутар јединица власти) и нефинансијска имовина у сталним средствима (произведена и непроизведена стална имовина, драгоцјености, нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми и улагања на туђим некретнинама и постројењима).

Дугорочна финансијска имовина и разграничења у Консолидованом БС на дан 31.12.2023. године исказана је у бруто износу 6.829.813.141 KM, исправке вриједности 46.686.416 KM и нето вриједности 6.783.126.725 KM.

6.3.1.8. Дугорочни пласмани

Дугорочне ХоВ (осим акција) исказане су у износу од 23.065.348 KM и односе се највећим дијелом на обвезнице у земљи којима су измирене пореске обавезе и које су враћене Републици Српској. То су обвезнице Републике Српске које су емитоване за измирење обавеза по основу ратне штете (22.033.199 KM) и за

измирење општих обавеза (32.149 КМ). Измирење пореских обавеза путем обвезница проводи се по рјешењу министра финансија, а вредновање се врши по номиналном износу потраживања која се измирују од пореских обвезника. Обвезнице које су у власништву Републике Српске тј. које су јој враћене на име измирења пореског дуга, а које су доспјеле за наплату са 31.12.2023. године, искњижене су из ГКТ као и обавезе које је Република Српска имала као емитент по истим.

Акције и учешћа у капиталу исказани су у бруто вриједности од 4.263.080.196 КМ, исправке вриједности 11.401.466 КМ и нето вриједности од 4.274.481.662 КМ. У ГКТ евидентиран је износ од 1.538.829.685 КМ, а 4.259.077.524 КМ је придружено приликом консолидације ИРБ-е и фондова у њеној надлежности и државног капитала у предузећима, агенцијама, комисијама и установама које нису укључене у портфељ Акцијског фонда уз истовремену елиминацију приликом консолидације у износу од 1.523.497.211 КМ.

Акције и учешћа у капиталу која су евидентирана у ГКТ се највећим дијелом односе на акције и учешћа у капиталу код Централне банке БиХ на основу Одлуке Вијећа министара БиХ из 1998. године (9.666.667 КМ), ИРБ-е по основу оснивачког улога уплаћеног 2006. и 2007. године и евидентираног код Министарства финансија (5.000.000 КМ), фондова у надлежности ИРБ-е - Акцијског фонда (109.207.746 КМ), Фонда за реституцију (39.074.488 КМ), Фонда за развој и запошљавање (360.375.431 КМ), Фонда за развој источног дијела Републике Српске (110.691.000 КМ), Фонда становања (248.387.640 КМ), Фонда за управљање некретнинама (469.367 КМ), затим Гарантног фонда (30.000.000 КМ), Пензијског резервног фонда чији оснивач је Фонд ПИО (278.608.988 КМ). Поред наведеног, односе се још и на акције и учешћа у капиталу у јавним предузећима, агенцијама и установама која нису приватизована, а највећим дијелом код „Електропренос БиХ“ а.д. Бања Лука 310.751.746 КМ (Република Српска посједује 41,11% акција), ЈП „Радио и телевизија Републике Српске-РТРС“ 4.862.741 КМ (Република Српска је оснивач и номинални власник), ЈУ „Службени гласник Републике Српске“ 1.000.500 КМ (Република Српска је оснивач и власник), ЈП „Завод за уџбенике и наставна средства“ а.д. Град Источно Сарајево 7.252.291 КМ (Република Српска је оснивач и једини власник), „Центар за професионалну рехабилитацију и запошљавање инвалида“ а.д. Бања Лука (4.367.923 КМ) чији је Република Српска једини власник, те привредног друштва „Андрићград“ д.о.о. Вишеград (5.562.450 КМ).

Увидом у финансијске извјештаје „Андрићград“ д.о.о. Вишеград на дан 31.12.2023. године укупан основни капитал друштва исказан је у износу од 7.490.000 КМ, а чине га удјели друштва са ограниченом одговорношћу у износу од 10.000 КМ и улози у износу од 5.560.000 КМ који се у цјелини односе на додатне улоге Републике Српске, те остали основни капитал 1.920.000 КМ. С тим у вези, процентуално учешће у регистру суда није усклађено са висином стварног удјела Републике Српске које би било сразмјерно свим уплаћеним улозима у новцу.

Дугорочни зајмови су исказани у укупном износу од 861.803.296 КМ, а највећи дио се односи на пласиране зајмове из ино-кредита које је узела Република Српска ради имплементације инвестиционих и развојних пројеката. Односе се на зајмове дате ЈП „Путеви“ (72.822.851 КМ) и ЈП „Аутопутеви“ (481.217.932 КМ), затим јавним предузећима у укупном износу од 248.463.216 КМ при чему највећи износи се односе на Рудник и термоелектрану Угљевик (115.565.903 КМ), ЈП „Жељезнице“ а.д. Добој (63.348.296 КМ) и Електропривреду (59.958.903 КМ), те Инвестиционо – развојној банци и фондовима под њеном управом (84.049.584 КМ) и банкама (92.852 КМ). Такође, Фонд „Партнер“ је на дугорочним пласманима исказао износ од 7.286.723

КМ, који се односи на репласирана средства за развој шумарства (2.781.133 КМ) и пољопривреде и села (4.505.590 КМ), а на основу Одлуке Владе о коришћењу средстава прикупљених на издвојеном рачуну Фонда „Партнер“ (Службени гласник Републике Српске“ број 106/20).

6.3.1.9. Дугорочна потраживања

Дугорочна потраживања на дан 31.12.2023. године исказана су у ГКТ у нето вриједности од 1.069.974 КМ, док је приликом консолидације извршена елиминација 17.027.945 КМ. Највећи дио дугорочних потраживања од 1.041.448 КМ исказан је код Фонда ПИО по основу регресних поступака за преплате пензија корисницима права. У оквиру осталих дугорочних потраживања, у ГКТ исказан је износ од 17.027.945 КМ који се односи на потраживања од Министарства здравља и социјалне заштите, по основу Одлуке о одобрењу средстава са рачуна посебних намјена од 17.03.2011. године. Влада је донијела Одлуку о измјени одлуке о коришћењу средстава са рачуна посебних намјена 08.12.2022. године („Службени гласник Републике Српске“ број 126/22) којом се рок поврата ових средстава пролонгира до 31.01.2024. године. Овај износ је елиминисан приликом консолидације.

6.3.1.10. Остала дугорочна финансијска имовина

Остала дугорочна финансијска имовина исказана је у износу од 1.511.868.164 КМ, а евидентирана је у ГКТ позивајући се на Закон о приватизацији државног капитала у банкама и Закон о почетном билансу стања у поступку приватизације државног капитала у банкама („Службени гласник Републике Српске“, број 24/98). У вези са наведеним у ГКТ су евидентирана потраживања („за депонована средства „старе“ девизне штедње код Народне банке Југославије“) и обавезе по основу „старе“ девизне штедње (према физичким и правним лицима). Извршено је прикупљање и анализа расположиве документације, а активности на утврђивању стварног стања дугорочне финансијске имовине су према изјавама надлежних лица још увијек у току.

Препоручује се министру финансија да обезбиједи да се активности на утврђивању стварног стања дугорочне финансијске имовине и дугорочних разграничења која се односе на „депонована средства старе девизне штедње“ финализирају.

6.3.1.11. Дугорочна финансијска имовина и разграничења између или унутар јединица власти

Дугорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти исказани су у износу од 110.325.894 КМ. У ГКТ је исказан износ од 284.769.985 КМ, а при консолидацији је извршена елиминација износа од 174.444.091 КМ.

Дугорочна финансијска имовина и разграничења између јединица власти односе се на главницу дугорочних зајмова датих ЈЛС по основу нових инвестиционих пројеката сервисираних из ино-кредита који се рефундирају од крајњег корисника кредита (106.745.783 КМ) и пласмане по намјенским кредитима по пројектима водоснабдијевања општина (3.580.111 КМ) код Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, а чији ануитети још нису доспјели за наплату.

Дугорочна финансијска имовина и разграничења унутар јединица власти су исказани у износу од 174.010.951 КМ по основу повучених (нерепласираних) кредитних средстава преко Јединице за координацију пољопривредних пројеката до 31.12.2023. године.

Приликом консолидације извршена је елиминација дугорочне финансијске имовине и разграничења из трансакција унутар исте јединице власти, евидентираних по основу пласмана преко јединица у оквиру јавне управе за имплементацију ино-пројеката.

6.3.1.12. Нефинансијска имовина у сталним средствима

Нефинансијска имовина у сталним средствима у Консолидованом БС на дан 31.12.2023. године исказана је у износу 18.991.151.150 КМ бруто вриједности, 2.497.683.899 КМ исправке вриједности и 16.493.467.251 КМ нето вриједности.

У току 2023. године повећана је вриједност нефинансијске имовине за 482.020.414 КМ која су највећим дијелом резултат улагања у путеве и аутопутеве и повећане вриједности шума (према подацима преузетим из ванбилансне евиденције ЈПШ „Шуме“ а.д. Соколац).

Произведена стална имовина је исказана у нето износу од 6.612.283.133 КМ. У односу на почетно стање, ова позиција је већа за 65.243.053 КМ, а највећим дијелом се односи на укњижене путеве и аутопутеве.

Зграде и објекти су исказани у нето износу 6.317.115.197 КМ. Вриједност путева и аутопутева у употреби је повећана током 2023. године за 215.615.422 КМ (код ЈП „Аутопутеви“ није било активирања из припреме, док је по основу амортизације увећана корекција вриједности за 15.870.483 КМ, а код ЈП „Путеви“ је извршено повећање набавне вриједности саобраћајних објеката у износу од 117.669.334 КМ, специјалне опреме 1.517.601 КМ, вањских освјетљења, тротоара и ограда 3.569.893 КМ и тунела и мостова од 262.698 КМ, док је по основу амортизације увећана корекција вриједности за 43.366.956 КМ). Осим повећања вриједности путева и аутопутева, повећање вриједности објеката и опреме током 2023. године је настало по основу реализације пројеката и активности код буџетских корисника (тачка 6.1.2.10. извјештаја).

Код ЈУ Техничка школа Бања Лука књиговодствена евиденција објеката одступа од стварног стања, јер је у пословним књигама признато улагање у санацију електроинсталација која није извршена, што није у складу са чланом 26. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и захтјевима МРС ЈС 17 - Некретнине, постројења и опрема (параграф 14).

Постројења и опрема су исказани у нето износу од 265.409.288 КМ. Највећи износ повећања вриједности постројења и опреме исказан је код МУП-а (по основу набавке полицијске опреме 2.921.180 КМ, путничких возила 8.892.060 КМ, специјалног возила 1.310.400 КМ и друге опреме) и код РУГИПП-а 1.857.746 КМ (за набавку комуникационе и рачунарске опреме).

Републичка управа цивилне заштите није извршила почетно признавање опреме и залиха ситног инвентара, заштитне одјеће и обуће добијене из донације у 2023. години, по фер вриједности на датум стицања (процјена извршена у марту 2024. године у износу од 115.286 КМ), што није у складу са чланом 27. и 60. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике, а нето вриједност постројења и опреме прецијењена је за износ од 34.922 КМ, за колико су потцијењена потраживања за утврђене мањкове у истом износу, јер опрема за цивилну заштиту, која је пописом имовине и обавеза на дан 31.12.2023. године, утврђена као мањак, није искњижена из пословних књига.

Инвестициона имовина према рачуноводственим политикама представља имовину коју њен власник или корисник финансијског лизинга држи ради остваривања прихода од издавања и/или дугорочног пораста вриједности, имовину дату под оперативни закуп и улагање у имовину узету под оперативни закуп.

Од укупно исказане нето вриједности инвестиционе имовине у Консолидованом БС (5.185.291 КМ) највећи дио (1.531.723 КМ) је евидентиран на организационом коду-Унутрашњи дуг и односи на дио купљене имовине „ФАМ Јелшинград“ Бањалука која се односи на земљиште у вриједности 16.400 КМ, инвестициону имовину дату под оперативни закуп и инвестициону имовину у власништву (евидентирано земљиште и грађевински објекти у износу од 928.357 КМ) у појасу граничног прелаза Брод и дио купљене имовине „Целпак“ а.д. Приједор - у стечају која није пренесена на Град Приједор, а односи се на земљиште у вриједности 586.966 КМ.

Инвестициона имовина исказана је још код Министарства здравља и социјалне заштите (1.201.818 КМ - земљиште и пословни простор у згради „Инцела“ који је на основу Уговора о закупу пословног простора закупљен од стране Агенције за лијекове и медицинска средства БиХ), Агенције за управљање одузетом имовином (1.485.002 КМ), Фонда ПИО (191.291 КМ) и других.

Нематеријална произведена имовина исказана је у нето износу од 24.186.116 КМ, а односи се на рачунарске програме, оригинална забавна, књижевна и умјетничка дјела и осталу нематеријалну произведену имовину. Евидентирана је највећим дијелом код ЈУ Воде Српске (7.090.242 КМ, од којих се 1.048.524 КМ односи на рачунарске програме, а 6.041.718 КМ на пројекте, елаборате, студије, базе података, дигиталне снимке, подлоге, карте и слично.), Министарства финансија (7.074.290 КМ, од којих се 5.080.703 КМ односи на повећање у 2023. години по основу рачунарског система за надзор над приређивањем игара на срећу), Пореске управе (1.047.643 КМ), РУГИПП (1.123.230 КМ), Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде (1.002.539 КМ) и других.

Драгоцјености су исказане у нето износу од 7.958.050 КМ и највећим дијелом се односе на вриједност исказану код ЈУ „Музеј савремене умјетности“ (6.318.353 КМ).

Непроизведена стална имовина обухвата материјалну имовину која настаје природним путем (земљиште, шуме, воде, национални паркови и остала природна добра) и нематеријалну непроизведену имовину (лиценце, патенти, концесије и сл.) исказану у нето износу од 9.108.919.929 КМ.

Вриједност шума и шумских путева је преузета из ванбилансне евиденције ЈПШ „Шуме“ а.д. Соколац у износу од 7.584.598.236 КМ (повећање вриједности у 2023. години износи 196.527.196 КМ), а у ГКТ и код код националних паркова исказана је вриједност шума у укупном износу 198.406.350 КМ.

Вриједност земљишта исказана је у износу од 1.316.076.850 КМ, а састоји се од земљишта преузетог из евиденција Министарства одбране (947.931.851 КМ), националних паркова (142.511.244 КМ), Универзитета у Бањој Луци (55.291.966 КМ), ЈУ Воде Српске (30.038.514 КМ), МУП-а (22.332.484 КМ), Угоститељског сервиса Владе (15.626.100 КМ), Народне скупштине (8.730.720 КМ) и других.

Нематеријална непроизведена имовина исказана је у нето износу од 9.838.494 КМ, а евидентирана је у највећим износима код институција у надлежности Министарства просвјете и културе (6.069.678 КМ), Генералног секретаријата Владе (1.196.592 КМ), Службе за заједничке послове (893.873 КМ) и Министарства финансија (618.368 КМ).

Нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми исказана је у износу од 754.300.778 КМ. У односу на почетно стање, нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми је већа за 224.947.992 КМ. Повећање је највећим дијелом резултат улагања у саобраћајне објекте, али и у пословне објекте, превозна средства, медицинску и лабораторијску опрему, специјалну опрему и др. Подаци преузети из извјештаја ЈП „Путеви“ и ЈП „Аутопутеви“ се односе на саобраћајне објекте у припреми (38.677.530 КМ) и улагања у изградњу мреже аутопутева (359.063.238 КМ).

Нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми исказана је код Министарства здравља и социјалне заштите 184.839.808 КМ (улагања у објекте и опрему Болнице Требиње, Болнице Фоча, Болнице Добој, Болнице Зворник, УКЦ гаража, УКЦ онкологије и УКЦ технички економски блок), Пореске управе 34.496.652 КМ (испука софтвера и хардвера за потребе фискализације), ЈУ Воде Српске 22.061.288 КМ (улагање у објекте и постројења за управљање водама), Републичког секретаријата за расељена лица и миграције 11.647.192 КМ (извођење радова у оквиру СЕВ II пројекта на изградњи вишепородичних стамбених објеката у градовима/општинама), Републичке управе за цивилну заштиту 10.544.924 КМ (набавка хеликоптера и објекта за успостављање логистичко-мобилизацијско-интервенцијског центра у Бања Луци из средстава јавних инвестиција), МУП-а 6.649.926 КМ (изградња хангара за хеликоптер, изградња објекта ПС Источно Сарајево, ПС Лауш и ПС Требиње и набавка радарских уређаја), Архитектонско-грађевинско-геодетског факултета у Бањој Луци 10.418.206 КМ (улагања у завршетак изградње објекта факултета финансирана из средстава јавних инвестиција), Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде (19.066.592 КМ, од чега се 17.886.433 КМ односи на систем за наводњавање на подручју Града Бијељина), Јединице за координацију пољопривредних пројеката 3.196.035 КМ (улагања у оквиру пројекта развоја наводњавања и пројекта опоравка од поплава), ЈУ Студентски центар Лукавица 6.586.979 КМ (улагања у набавку и реконструкцију зграде), Универзитета у Источном Сарајеву 11.496.841 КМ (од чега се 7.647.537 КМ односи на набавку/куповину стамбено пословног објекта и земљишта за потребе Ректората и Музичке академије), КПЗ Бијељина 10.827.828 КМ (улагања у нову локацију затвора) и других.

Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми исказана су у износу од 10.005.361 КМ. Исказани су код институција културе 1.581.140 КМ, студентских домова 4.460.498 КМ, МУП-а 1.194.346 КМ, Окружног јавног тужилаштва Источно Сарајево 1.061.835 КМ, Универзитета у Бањој Луци 567.544 КМ, ЈЗУ Завод за трансфузијску медицину 335.740 КМ и других.

6.3.2. Пасива

Пословна пасива на дан 31.12.2023. године се односи на обавезе и разграничења (8.258.431.955 КМ) и властите изворе (15.686.396.654 КМ). Обавезе и разграничења се односе на краткорочне обавезе и разграничења (1.704.368.424 КМ) и дугорочне обавезе и разграничења (6.554.063.531 КМ). Властити извори се односе на трајне изворе средстава (17.093.102.890 КМ), резерве (650.473.985 КМ) и финансијски резултат (-2.057.180.222 КМ).

6.3.2.1. Краткорочне финансијске обавезе

Краткорочне финансијске обавезе на дан 31.12.2023. године исказане су у износу од 819.577.739 КМ. Највећим дијелом се односе на обавезе по основу ХоВ (403.727.183 КМ), дугорочних зајмова који доспијевају до годину дана (414.974.389 КМ) и краткорочних зајмова (871.220 КМ).

Обавезе по основу ХоВ се односе на обавезе по основу главнице дијела дугорочних обвезница у земљи који доспијева на наплату до годину дана емитованих јавном понудом (212.500.000 КМ), обавезе по основу краткорочних трезорских записа који доспијевају на наплату до годину дана (155.130.000 КМ) и припадајућа корекција (-369.500 КМ) и обавезе по основу дијела дугорочних обвезница у земљи емитованих за измирење обавеза по Закону о унутрашњем дугу Републике Српске и Закону о условима и начину измирења обавеза по основу рачуна старе девизне штедње емисијом обвезница у Републици Српској које доспијевају на исплату у 2023. години у износу од 37.690.465 КМ.

Обавезе по дугорочним зајмовима који доспијевају до годину дана исказане су у износу од 414.974.389 КМ, а односе се на зајмове из иностранства (383.935.983 КМ) и од банака у земљи (27.732.939 КМ). Детаљније образложење о структури наведених зајмова дато је у тачки 6.3.2.9. извјештаја.

Обавезе по краткорочним зајмовима исказане су у износу од 871.220 КМ, од чега је 761.151 КМ исказано код ЈУ НП „Сутјеска“, 100.000 КМ код Иновационог центра Бања Лука (револвинг кредит) и 10.069 КМ код осталих.

Финансијске обавезе су одмјераване по амортизованој вриједности користећи метод ефективне каматне стопе према члану 82. став (8) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.3.2.2. Обавезе за лична примања

Обавезе за лична примања на дан 31.12.2023. године исказане су у износу од 126.598.754 КМ, а односе се на обавезе за бруто плате запослених (101.504.623 КМ) и обавезе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених (25.094.131 КМ). У оквиру исказаних обавеза највећи дио се односи на неисплаћене плате за децембар 2023. године, а 18% од исказаног износа се односи на обавезе за лична примања из ранијег периода бившег Министарства одбране (22.072.229 КМ) и бивше Републичке управе царина (1.006.202 КМ).

6.3.2.3. Обавезе из пословања

Обавезе из пословања исказане су у износу од 200.061.307 КМ. Односе се на обавезе из пословања у земљи (152.032.678 КМ) и иностранству (48.028.629 КМ).

Обавезе из пословања у земљи највећим дијелом су исказане код Министарства здравља и социјалне заштите (9.098.367 КМ, од чега се 6.124.132 КМ односи на изградњу и опремање објеката УКЦ гаража), институција правосуђа (47.086.690 КМ, од чега се 35.770.958 КМ односи на обавезе основних, окружних и привредних судова по основу примљених депозита), бившег Министарства одбране (13.511.104 КМ), институција просвјете и културе укључујући и Министарство просвјете и културе (13.596.746 КМ), МУП-а (10.517.689 КМ), институција високог образовања (5.144.259 КМ), Фонда ПИО (3.292.094 КМ) и других буџетских корисника и јавних инвестиција (11.615.428 КМ) по основу реализације капиталних пројеката.

Обавезе из пословања у иностранству највећим дијелом су исказане код Министарства здравља и социјалне заштите (45.969.785 КМ) по основу пројектовања, изградње и опремања нове ЈЗУ Болнице „Свети апостол Лука“ Добој.

6.3.2.4. Обавезе за расходе финансирања и друге финансијске трошкове

Обавезе за расходе финансирања и друге финансијске трошкове исказане су у износу од 55.284.820 КМ. Највећим дијелом се односе на обавезе за камате на ХоВ

(54.936.957 KM) и обрачунате камате по зајмовима примљеним од домаћих банака (343.393 KM).

6.3.2.5. Обавезе за субвенције, грантове и дознаке на име социјалне заштите

Обавезе за субвенције, грантове и дознаке на име социјалне заштите исказане су у износу од 413.654.033 KM у ГКТ. Приликом консолидације извршена је елиминација у износу од 676.705 KM и обавезе за субвенције, грантове и дознаке износе 413.004.288 KM са обавезама корисника који посједују властите банковне рачуне од 26.960 KM.

Обавезе за субвенције исказане су у износу од 133.434.051 KM, а највећим дијелом односе се на обавезе исказане код Агенције за аграрна плаћања (116.606.487 KM), Министарства саобраћаја и веза (за субвенције ЈП „Жељезнице“ а.д. Добој 5.000.000 KM), Министарства привреде и предузетништва 6.605.560 KM (за неисплаћене подстицаје према привредним субјектима, по основу повећања плате радника), Фонда солидарности (2.001.029 KM), те Генералног секретаријата (1.900.000 KM) и осталих буџетских корисника. Приликом консолидације елиминисан је износ од 475.800 KM.

Обавезе за грантове исказане су у износу од 65.658.487 KM, а највећим дијелом се односе на обавезе исказане код Министарства привреде и предузетништва (13.547.864 KM), Министарства здравља и социјалне заштите (12.720.181 KM), по основу пројеката из јавних инвестиција 18.849.490 KM (ЈП „Путеви РС“ по основу Оквирног споразума унапређења путне инфраструктуре), обавезе по основу преноса средстава од путарина прикупљених за 2023. годину ЈП „Аутопутеви“ (9.575.780 KM) и ЈП „Путеви“ РС (2.393.945 KM). Приликом консолидације елиминисан је износ од 14.340 KM.

Обавезе за дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова исказане су у износу од 62.774.571 KM, а највећим дијелом у износу од 55.453.899 KM исказане су код Министарства рада и борачко инвалидске заштите по основу укалкулисане обавезе за накнаду одликованим борцима за 2023. годину (5.184.782 KM), личне инвалиднине (7.206.601 KM), породичне инвалиднине (7.622.693 KM), мјесечног борачког додатка (6.354.047 KM), укалкулисаних обавеза за годишњи борачки додаток за 2023. годину (13.204.036 KM), укалкулисаних обавеза на име отпремнина по члану 152. Закона о раду (16.460.907 KM) и осталих давања и код Министарства породице, омладине и спорта (5.276.481 KM). Приликом консолидације елиминисан је износ од 186.565 KM.

Код Републичког секретаријата за расељена лица и миграције, обавезе за дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова исказане су у мањем износу за 292.237 KM (шире објашњено у тачки 6.1.2.6. овог Извјештаја).

Обавезе за дознаке на име социјалне заштите које исплаћују институције обавезног социјалног осигурања исказане су у износу од 151.137.179 KM, а евидентирани су код Фонда ПИО за неисплаћене пензије за децембар 2023. године (129.335.174 KM), за одштетне захтјеве (15.984.914 KM), обуставе на пензије (4.208.835 KM) и др.

6.3.2.6. Краткорочна резервисања и разграничења

Краткорочна резервисања и разграничења на дан 31.12.2023. године исказана су у износу од 12.009.474 KM. Односе се на краткорочна разграничења (466.421 KM),

краткорочна резервисања (6.052.667 КМ) и остала краткорочна разграничења (5.490.386 КМ).

Краткорочна резервисања се највећим дијелом односе на резервисања по основу судског спора Фонда ПИО против ПИО/МИО ФБиХ (1.695.057 КМ) и резервисања по судским рјешењима (4.088.136 КМ).

Остала краткорочна разграничења се највећим дијелом односе на разграничења евидентирана на организационом коду - Унутрашњи дуг за обавезе према добављачима преузете од Приједорске банке а.д. Приједор (1.300.338 КМ), код Пореске управе - рачун принудне наплате за обавезе према буџету Републике и ЈЛС по основу наплаћених јавних прихода у поступку принудне наплате по разним основама (рјешења принудне наплате, репрограми, споразуми) које нису пренесене корисницима (1.709.256 КМ) и ЈУ „Андрићев институт“ противвриједност објекта (1.749.061 КМ).

6.3.2.7. Остале краткорочне обавезе

Остале краткорочне обавезе исказане су у износу од 6.096.894 КМ. Највећим дијелом се односе на обавезе по основу намирања пореских прихода према ЈП „Путеви РС“ (4.665.893 КМ), судских извршних рјешења по основу нематеријалне штете за неблаговремено извршавање судских одлука по рјешењима (214.942 КМ) и остале краткорочне обавезе евидентирани на организационом коду бившег МОРС-а (497.743 КМ).

6.3.2.8. Краткорочне обавезе и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти

Краткорочне обавезе и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти исказане су у износу од 71.735.148 КМ, при чему је 86.684.775 КМ исказано у ГКТ и 2.075.637 КМ код буџетских корисника изван ГКТ, а приликом консолидације извршена је елиминација у износу од 17.025.264 КМ.

Краткорочне обавезе и разграничења из трансакција са другим јединицама власти се највећим дијелом односе на обавезе за порезе, доприносе и непореске приходе по записницима из пореског књиговодства, рјешењима и књижним обавјестима према ЈЛС (4.765.045 КМ) и фондовима обавезног социјалног осигурања (5.496.904 КМ), по основу трансфера ЈЛС (9.126.528 КМ), фондовима обавезног социјалног осигурања (30.001.954 КМ) и осталим јединицама власти (17.377.106 КМ).

Обавезе по основу трансфера ЈЛС у износу од 9.126.528 КМ исказане су највећим дијелом по основу пројеката из средстава јавних инвестиција (2.011.827 КМ), код Министарства здравља и социјалне заштите (4.696.475 КМ) по основу туђе његе, помоћи и личних инвалиднина, Министарства управе и локалне самоуправе по основу трансфера изразито неразвијеним ЈЛС (1.695.700 КМ).

У оквиру обавеза за трансфере према фондовима обавезног социјалног осигурања најзначајнији износ од 29.238.758 КМ је евидентиран код Министарства здравља и социјалне заштите за трансфер Фонду здравственог осигурања (25.905.425 КМ) и ЈУ Јавни фонд за дјечију заштиту (3.333.333 КМ).

Код Министарства породице, омладине и спорта, обавезе по основу трансфера између различитих јединица власти исказане су у мањем износу за 300.000 КМ. (шире објашњено у тачки 6.1.2.9. овог Извјештаја).

Министарство финансија је Фискалном савјету доставило дугорочни план за измирење неизмирених обавеза из претходног периода у износу од 10,2 милиона

КМ који се односи на обавезе пренесене из претходног периода и одштетне захтјеве по основу пензија-Протокол са Републиком Србијом. У наведене обавезе нису уврштене обавезе по основу одштетних захтјева по основу пензија према Хрватском заводу за мировинско осигурање у износу од 15,9 милиона КМ, јер није потписан протокол о динамици и начину измирења обавеза. У Буџету за 2024. годину планирана су средства за измирење неизмирених обавеза пренесених из претходног периода у износу од 10.222.800 КМ, и то за измирење обавеза по основу борачког додатка, одликовања, отпремнина, трошкова гријања основних школа, трошкова инвестиционог одржавања, те за поврат погрешо извршене уплате по основу расположивог вишка ликвидационе масе. Народна скупштина је 29.09.2023. године донијела Одлуку о усвајању програма фискалне консолидације за период 2024-2026. године.

6.3.2.9. Дугорочне финансијске обавезе

Дугорочне финансијске обавезе исказане су у износу од 4.889.140.350 КМ. Односе се на дугорочне обавезе по основу ХоВ (2.134.769.954 КМ) и зајмова (2.754.370.396 КМ).

Дугорочне обавезе по основу обвезница у земљи су исказане у износу од 1.447.590.000 КМ и односе се на главницу емитованих обвезница Републике Српске јавном понудом по одлукама Народне скупштине у периоду 2016-2023. године. Одлуком о дугорочном задуживању за 2023. годину утврђен је максималан рок отплате до 15 година, а максимална каматна стопа шестомјесечни или дванаестомјесечни ЕУРИБОР+фиксна маржа до максимално 4% годишње. На основу наведене одлуке Народне скупштине, Влада је донијела десет одлука о емисији обвезница јавном понудом (55-64 емисије) номиналне вриједности 595,9 милиона КМ, са роком доспијећа пет односно седам година, без и са грејс периодом четири и шест година и каматном стопом од 5,5% до 6,1% на годишњем нивоу.

Дугорочне обавезе по основу обвезница у земљи емитованих за измирење обавеза Републике Српске по основу Закона о унутрашњем дугу и Закона о условима и начину измирења обавеза по основу рачуна „старе“ девизне штедње емисијом обвезница у Републици Српској исказане су у износу од 102.641.283 КМ, а односе се на обавезе по основу главнице на емитоване обвезнице за обавезе по основу материјалне и нематеријалне штете настале у периоду ратних дејстава од 20. маја 1992. године до 19. јуна 1996. године (95.124.807 КМ) и на главницу по основу емисије обвезница за измирење обавеза по основу „старе“ девизне штедње (7.516.476 КМ).

Корекција дугорочних обавеза по основу ХоВ у земљи исказана је у износу од 1.071.179 КМ, по основу премије или дисконта на обвезнице емитоване јавном понудом (без премије или дисконта који се признаје у наредној години).

Дугорочне обавезе по основу обвезница у иностранству исказане су у износу од 586.749.000 КМ по основу емитованих обвезница Републике Српске на међународном финансијском тржишту. У току 2023. године Република Српска није емитовала обвезнице на међународном финансијском тржишту. Корекција дугорочних обавеза по основу ХоВ у иностранству исказана је у износу од 3.281.507 КМ.

Дугорочне обавезе по зајмовима исказане су у износу од 2.754.370.396 КМ, а односе се на зајмове примљене од банака у земљи (у складу са Одлукама Народне скупштине и Владе) у износу од 72.933.235 КМ и зајмове из иностранства у износу од 2.681.437.160 КМ.

Дугорочне обавезе по зајмовима примљеним од банака у земљи највећим дијелом се односе на синдицирани кредит по Уговору о синдицираном кредиту од 13.10.2020. године између Владе и UniCredit Bank д.д. Мостар, UniCredit Bank а.д. Бања Лука и НЛБ банке а.д. Бања Лука (30.000.000 КМ), прво дугорочно кредитно задужење у 2019. години по Уговору о дугорочном кредиту од 05.09.2019. године закљученог између Владе и Нове банке а.д. Бања Лука (35.357.143 КМ), дугорочне обавезе за зајмове примљене од лизинг друштва за набавку моторних возила (5.581.401 КМ) и обавезе по основу догоровног задужења за набавку опреме за унапређење безбједности саобраћаја употребом радарских уређаја и примјеном савремених технологија за евидентирање прекршаја (1.199.250 КМ) исказане код МУП-а.

Дугорочне обавезе по ино зајмовима највећим дијелом се односе на обавезе ЕИВ-у (878.907.173 КМ), WB IDA (237.722.781 КМ), СЕВ-у (177.082.728 КМ), WB IBRD (361.797.991 КМ), Паришком клубу повјерилаца (140.283.986 КМ), Влади Јапана (119.359.643 КМ), ЕХИМ банци Мађарске (219.052.960 КМ), ЕХИМ банци Кореје (65.851.323 КМ), ММФ-у (по основу реализације аранжмана Брзе финансијске помоћи – RFI) (59.204.624 КМ) и WB IBRD (56.045.639 КМ).

6.3.2.10. Дугорочна резервисања и разграничења

Дугорочна резервисања и разграничења исказана су у износу од 1.514.016.954 КМ, а највећим дијелом се односе на протустав евидентирања остале дугорочне финансијске имовине за депонована средства „старе“ девизне штедње по почетним билансима стања банака у износу од 1.511.868.164 КМ. Поред наведених евиденција за „стару“ девизну штедњу, обавезе по основу „старе“ девизне штедње евидентирани су и на кодovima 09230003 (унутрашњи дуг) и 09230004 („стара“ девизна штедња). У оквиру организационог кода 09230003 евидентирани су обавезе по емитованим обвезницама за измирење обавеза „старе“ девизне штедње у износу од 7.516.476 КМ, а на организационом коду 09230004 евидентирани су обавезе по основу „старе“ девизне штедње (неверификовани дио) по подацима из евиденција АПИФ-а у износу од 123.266.973 КМ (тачка 6.3.2.11. извјештаја). Сходно претходно наведеном и образложењима из тачке 6.3.1.10. извјештаја, дата је препорука у смислу да се интензивирају активности на утврђивању стварног стања дугорочне финансијске имовине и дугорочних разграничења која се односе на „депонована средства старе девизне штедње“.

6.3.2.11. Остале дугорочне обавезе

Остале дугорочне обавезе исказане су у износу од 150.851.124 КМ. Односе се највећим дијелом на дугорочне обавезе по основу судских извршних рјешења и пресуда за измирење општих обавеза које су прописане Законом о унутрашњем дугу Републике Српске (647.768 КМ), судских извршних рјешења и вансудских поравнања за ратну материјалну и нематеријалну штету (26.499.702 КМ), „старе“ девизне штедње (123.266.972 КМ), а према подацима из евиденције АПИФ-а и осталих дугорочних обавеза које се односе на обавезу Министарства здравља и социјалне заштите по основу поврата средстава на escrow рачун у износу од 17.027.945 КМ.

Приликом консолидације, по основу међусобних односа између корисника буџета Републике Српске извршена је елиминација износа од 17.027.945 КМ који се односи на обавезу Министарства здравља и социјалне заштите.

6.3.2.12. Дугорочне обавезе и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти

Дугорочне обавезе и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти исказане су у износу од 55.103 КМ, а прије елиминације исказане су дугорочне обавезе у износу од 1.361.906 КМ, а 174.444.091 КМ код буџетских корисника изван ГКТ, а износ од 175.750.894 КМ је елиминисан приликом консолидације.

У оквиру ГКТ најзначајнији износ од 1.306.803 КМ односи се на дугорочне обавезе према Фонду ПИО по члану 13. Закона о приватизацији државног капитала у предузећима.

Дугорочне обавезе и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти изван ГКТ евидентирани су највећим дијелом код Јединице за координацију пољопривредних пројеката, а односе се на укупно повучена кредитна средства од момента оснивања Јединице, умањена за износ репласираних кредитних средстава (174.010.951 КМ).

6.3.2.13. Властити извори

Властити извори су на дан 31.12.2023. године исказани у износу од 15.686.396.654 КМ, а односе се на трајне изворе средстава (17.093.102.890 КМ), резерве (650.473.985 КМ) и финансијски резултат (-2.057.180.222 КМ).

Трајни извори средстава су у ГКТ исказани у износу од 17.093.102.890 КМ, код буџетских корисника изван ГКТ у износу од 113.135.869 КМ, а износ од 4.259.077.524 КМ је придружен приликом консолидације ИРБ-а и фондова у њеној надлежности и државног капитала у предузећима, агенцијама, комисијама, установама и слично који нису укључени у портфељ Акцијског фонда. Износ од 1.523.497.211 КМ је елиминисан приликом консолидације.

Трајни извори су највећим дијелом повећани по основу укњижавања промјена вриједности шума и шумског земљишта (196.527.196 КМ) према подацима ЈПШ „Шуме“ а.д. Соколац, повећања вриједности путева, неамортизујући дио (47.128.954 КМ) према подацима ЈП „Путеви“ и повећања вриједности ауто-путева, неамортизујући дио (1.728.168 КМ) према подацима ЈП „Аутопутеви“.

Приликом израде Консолидованог БС, а у циљу потпуног обухватања капитала у билансне позиције у складу са МРС-ЈС 22 - Објелодањивање финансијских информација о општем државном сектору и чланом 123. наведеног правилника, укључена је припадајућа вриједност капитала/нето имовине ИРБ-е и фондова у њеној надлежности, предузећа која нису приватизована, а не налазе се у портфељу Акцијског фонда, те регулаторних тијела и институција које су успостављене законским прописима Републике Српске, а не могу се окарактерисати као буџетски корисници, преузимањем података из њихових биланса стања на дан 31.12.2023. године у укупном износу од 4.259.077.524 КМ. Истовремено, како би се избјегло двоструко исказивање власништва над имовином по истом основу, приликом консолидације са дугорочних улагања извршена је елиминација износа од 1.523.497.211 КМ, по основу улагања у ИРБ-у и фондове у њеној надлежности и акција и учешћа у капиталу у предузећима, агенцијама и осталим установама обухваћеним консолидацијом (тачка 6.3.1.8. извјештаја).

Резерве се односе на резерве по основу ревалоризације нефинансијске имовине (591.742.902 КМ), ревалоризације финансијске имовине (57.530.657 КМ), резерве из резултата (1.168.615 КМ) и остале резерве (31.812 КМ). Резерве су повећане по

основу ревалоризације нефинансијске имовине (17.265.900 КМ, по основу извјештаја ЈП "Путеви") и смањене по основу ревалоризације нефинансијске имовине (2.193.507 КМ).

На дан 31.12.2023. године исказан је негативан финансијски резултат у износу од 2.057.180.222 КМ, а резултат је негативног финансијског резултата исказаног у ГКТ у износу од 2.412.686.185 КМ и позитивног финансијског резултата у износу од 354.980.072 КМ код буџетских корисника изван ГКТ и елиминација приликом консолидације у корист финансијског резултата у износу од 525.891 КМ. Финансијски резултат текуће године у Консолидованом БС исказан је у негативном износу од 78.296.373 КМ. По налазу ревизије финансијски резултат текућег периода је потребно кориговати најмање за 19.985.416 КМ, тако да негативан финансијски резултат текућег периода износи најмање 58.310.957 КМ (тачке 6.1.2.2., 6.1.2.5., 6.1.2.6., и 6.2.2.1 извјештаја).

Финансијски резултат ранијих година

Финансијски резултат ранијих година у ГКТ на дан 31.12.2022. године, односно губитак износио је 1.783.769.282 КМ, а почетно стање финансијског резултата ранијих година кориговано је у износу од 147.533.128 КМ и на дан 01.01.2023. године износи 1.931.302.409 КМ.

На крају 2023. године негативан финансијски резултат ранијих година (губитак) износио је 1.978.883.849 КМ, као посљедица евидентирања која су имала ефекте на финансијски резултат ранијих година, а најзначајнија смањења настала су по основу активирања неамортизујућег дијела путева у припреми (47.128.955 КМ) и поврата више или погрешно уплаћених јавних прихода (452.485 КМ).

Финансијски резултат текуће године

У БС исказан је негативан финансијски резултат текуће године у износу од 78.296.373 КМ. По налазу ревизије финансијски резултат текуће године је исказан мање за 592.238 КМ.

У БУ исказан је негативан финансијски резултат у износу од 314.166.956 КМ. Финансијски резултат текуће године утврђен као разлика прихода и расхода исказан је у негативном износу (314.292.848 КМ), односно исказан је губитак. У току 2023. године вршена су директна књижења у корист резултата, а односе се на евидентирања увећања вриједности путева и аутопутева (227.397.921 КМ), по основу укидања ревалоризационих резерви (8.338.838 КМ) и евидентирања корекција приликом консолидације (259.715 КМ).

Након свих извршених књижења у 2023. години финансијски резултат текуће године на дан 31.12.2023. године исказан је у негативном износу од 78.296.373 КМ.

Како је наведено под тачкама 6.1.2.6. и 6.1.2.9. извјештаја, исказани укупни расходи захтјевају корекцију на више за 592.238 КМ, те је негативан финансијски резултат текуће године на дан 31.12.2023. године у Консолидованом БС мање исказан за наведени износ.

6.3.3. Ванбилансна евиденција

Позиције ванбилансне активе и пасиве у Консолидованом БС исказане су у износу од по 4.189.339.890 КМ, од чега је у ГКТ исказан износ од 4.139.907.368 КМ, код буџетских корисника изван ГКТ износ од 51.082.736 КМ, а приликом консолидације извршена је елиминација износа од 1.650.214 КМ. У ГКТ евидентирана су стална средства у закупу (29.624.463 КМ), ХоВ ван промета (44.054.632 КМ), гаранције

(1.302.319.821 KM), одобрени, а неповучени кредити (260.437.447 KM) и остала ванбилансна евиденција (2.503.471.004 KM).

Код Генералног секретаријата Владе, Министарства привреде и предузетништва и Министарства трговине и туризма утврђене су неправилности у вези више исказаних вриједности ванбилансне евиденције по основу догађаја који не отварају могућност за директни утицај на имовину, обавезе и изворе у будућности, како је прописано чланом 89. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике и члану 92. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике, које нису утицале на ревизијско мишљење.

6.4. Биланс новчаних токова

У Консолидованом билансу новчаних токова за период 01.01-31.12.2023. године исказани су приливи готовине из пословних активности у износу од 4.505.426.340 KM, приливи из инвестиционих активности у износу од 110.180.981 KM и приливи из активности финансирања у износу од 982.483.477 KM.

Одливи готовине су исказани по основу одлива из пословних активности у износу од 4.379.899.541 KM, одлива из инвестиционих активности у износу од 239.026.269 KM и одлива из активности финансирања 1.098.985.638 KM.

Нето смањење готовине и готовинских еквивалената износи 119.820.650 KM по основу оствареног позитивног тока готовине из пословних активности у износу од 125.526.799 KM, негативног новчаног тока из активности инвестирања у износу од 128.845.288 KM и негативног новчаног тока из активности финансирања у износу од 116.502.161 KM. Стање готовине на почетку периода износи 507.884.051 KM, а на крају периода 387.896.268 KM.

Ревизијом нису утврђене неправилности у вези са састављањем биланса новчаних токова према члану 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и MPC-JC 2 - Извјештај о новчаним токовима.

6.5. Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз Консолидовани извјештај за 2023. годину је дато образложење у вези сталности пословања у складу са параграфом 15 ц) и 38 MPC-JC 1 - Презентација финансијских извјештаја.

У Напоменама је наведено да је Консолидовани годишњи финансијски извјештај за кориснике буџета Републике састављен у складу са начелом сталности пословања без познатих предвидивих догађаја који би могли довести до дисконтинуитета у пословању Републике у будућности.

6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

У Напоменама уз Консолидовани извјештај за 2023. годину објелодањене су информације о потенцијалној имовини и потенцијалним обавезама буџетских корисника, по основу којих су судски спорови у току, а које пред судовима воде буџетски корисници, односно који се воде против буџетских корисника. Такође је објелодањено да је процјена исхода спорова у току у највећем броју неизвјесна у сваком погледу, посебно у износу намирења.

Код Министарства трговине и туризма у Образложењима уз финансијске извјештаје објелодањене су у већем износу потенцијалне обавезе (по основу извршних

правоснажних рјешења) и потенцијална имовина (по основу судских пресуда), што није у складу са захтјевима МРС-ЈС 19 – Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина (параграф 18, 100 и 105) и члана 46. тачка (8) Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника.

6.7. Напомене уз финансијске извјештаје

Уз Консолидовани извјештај сачињене су Напомене, које упућују на повезане информације презентоване у Периодичном извјештају о извршењу буџета (ПИБ), Периодичном извјештају о извршењу по рачуноводственим фондовима (ПИФ), Билансу успјеха за период 01.01-31.12.2023. године, Билансу стања на дан 31.12.2023. године, Билансу новчаних токова, Извјештају о промјенама нето имовине и опште податке о рачуноводственој основи и примјени рачуноводственим политикама и прописима у складу са захтјевима МРС-ЈС.

Напомене су сачињене у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима релевантних МРС-ЈС.

У извјештају о проведеној финансијској ревизији Министарства рада и борачко-инвалидске заштите за 2023. годину утврђене су неправилности у примјени члана 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима релевантних МРС-ЈС, које су утицале на дато мишљење о финансијским извјештајима.

У извјештајима о проведеној финансијској ревизији код пет буџетских корисника кроз препоруке је указано на утврђене неправилности које нису утицале на ревизијско мишљење.

Ревизијски тим

Др Бојан Ђурић, с.р.

Мр Данка Панић Ашанин, с.р.

Станислава Савић Кнежић, с.р.